

Nr 44

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning, m. m., jämte i ämnet väckta motioner.

I en den 29 mars 1963 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 159, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning; samt
- 2) förordning om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen.

Beträffande *propositionens huvudsakliga innehåll* må här anföras följande.

I propositionen framlägges förslag till vissa ändringar i lagstiftningen om konjunkturinvesteringsfonder i syfte att göra denna lagstiftning till ett mera verksamt medel i konjunkturpolitiken. Sålunda föreslås bl. a. att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen skall kunna medgiva företag, som under tider med avsättningssvårigheter fortsätter sin produktion, att taga investeringsfond i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto. Efter särskilt medgivande skall investeringsfond kunna överföras mellan bolag inom en koncern.

För att stimulera ekonomiska föreningar till fondavsättningar föreslås att insättningskyldigheten i riksbanken för sådana företag skall sänkas (från 46) till 40 procent av fondavsättningen. Kungl. Maj:t skall enligt förslaget, om synnerliga skäl föreligger, äga medgiva befrielse från det tioprocentiga tillägg, som skall göras då fond återföres till beskattning.

Vidare föreslås att fonderna under vissa förhållanden skall kunna användas i lokaliseringspolitiskt syfte.

Slutligen framlägges förslag om generella regler av innebörd att Kungl. Maj:t, om läget på arbetsmarknaden påkallar det, skall äga besluta att rörelseidkare och jordbrukare som under viss tid anskaffar maskiner och inventarier får vid taxeringen åtnjuta avdrag för extra avskrivning (initialavskrivning) å dessa tillgångar med 30 procent och ett särskilt investeringsavdrag motsvarande 10 procent av anskaffningskostnaden. Även dessa generella regler skall kunna användas i lokaliseringspolitiskt syfte.

Bestämmelserna föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1963.

De ovannämnda *författningsförslagen* är av följande lydelse.

Förslag

till

Förordning

angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturtjämnung

Härigenom förordnas, att 1, 3 och 5—7 §§, 9 § 1 mom., 10—23, 25, 28 och 30 §§ förordningen den 27 maj 1955 om investeringsfonder för konjunkturtjämnung ävensom anvisningarna till 1, 3 och 11 §§ samma förordning¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(*Nuvarande lydelse*)

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet och av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt må svenskt aktiebolag och svensk ekonomisk förening åtnjuta avdrag i enlighet med bestämmelserna i denna förordning för belopp, som avsättes till investeringsfond.

Om företag — — — medgivande därtill.

3 §.

Avdrag för — — — av årsvinsten.

Avdrag enligt denna förordning må åtnjutas allenast därest ett belopp motsvarande fyrtiosex procent av den gjorda avsättningen inbetalats å särskilt konto (konto för investering i

(*Föreslagen lydelse*)

1 §.

Vid beräkning av nettointäkt av jordbruksfastighet och av rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt må svenskt aktiebolag, svensk ekonomisk förening och svensk sparbank åtnjuta avdrag i enlighet med bestämmelserna i denna förordning för belopp, som avsättes till investeringsfond.

Om företag — — — medgivande därtill.

3 §.

Avdrag för — — — av årsvinsten.
Har till lagerinvesteringskonto enligt 13 § överfört belopp återförts till beskattning, må, utan hinder av vad i nästföregående stycke stadgas, för samma beskattningsår avdrag åtnjutas för avsättning till investeringsfond för rörelse i den mån avsättningen icke överstiger det återförda beloppet, i förekommande fall ökat med andel, som avses i sista punkten av nämnda paragraf. Överstiger avsättningen det återförda beloppet jämte tillägg, må för den överskjutande delen avdrag åtnjutas med högst fyrtio procent av årsvinsten.

Avdrag enligt denna förordning må åtnjutas allenast därest ett belopp motsvarande, för aktiebolag, fyrtiosex procent och, för ekonomisk förening samt sparbank, fyrtio procent

¹ Senaste lydelse av 1 och 6 §§ se 1957: 63, av 3, 5, 10, 16, 18 och 22 §§ samt anvisningarna till 3 § se 1960: 236, av 11, 12, 13, 15 och 17 §§ se 1959: 69 samt av 20 § se 1957: 77.

(Nuvarande lydelse)

skogsbruk respektive i rörelse) i riksbanken.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

Å konto för investering inbetalade medel må icke utbetalas i andra fall än som nedan i denna paragraf samt i 16, 18 och 22 §§ stadgas.

Sedan fem år förflutit från ingången av det kalenderår varunder inbetalningen verkställts, äger företaget att efter uppsägning hos riksbanken uttaga högst trettio procent av det ursprungligen inbetalda beloppet eller, i förekommande fall, av vad därav återstår efter återbetalning enligt 18 §. Det belopp som sålunda ifrågakommer till uttag efter uppsägning skall minskas med vad som må hava återbetalats *med stöd av 16 och 22 §§*. Har uttag efter uppsägning skett, åligger det riksbanken att lämna underrättelse därom till *länsstyrelsen* för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet. Särskild underrättelse skall lämnas för varje i 3 § angivet konto från vilket uttag skett samt innehålla uppgift om företagets namn och adress ävensom det uttagna beloppets storlek med angivande jämväl av hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960.

När medel utbetalas *med stöd av 16 och 22 §§*, skola tidigare inbetalda medel tagas i anspråk före senare insättningar.

(Föreslagen lydelse)

av den gjorda avsättningen inbetalats å särskilt konto (konto för investering i skogsbruk respektive i rörelse) i riksbanken.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

Å konto för investering inbetalade medel må icke utbetalas i andra fall än som nedan i denna paragraf samt i 17, 18 och 22 §§ stadgas.

Sedan fem år förflutit från ingången av det kalenderår varunder inbetalningen verkställts, äger företaget att efter uppsägning hos riksbanken uttaga högst trettio procent av det ursprungligen inbetalda beloppet eller, i förekommande fall, av vad därav återstår efter återbetalning enligt 18 §. Det belopp som sålunda ifrågakommer till uttag efter uppsägning skall minskas med vad som må hava återbetalats *enligt 17 och 22 §§ eller överförts till annat företags konto för investering enligt 20 § 2 mom.* Har uttag efter uppsägning skett, åligger det riksbanken att lämna underrättelse därom till *arbetsmarknadsstyrelsen samt*, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet, *länsstyrelsen*. Särskild underrättelse skall lämnas för varje i 3 § angivet konto från vilket uttag skett samt innehålla uppgift om företagets namn och adress ävensom det uttagna beloppets storlek med angivande jämväl av, *för aktiebolag*, hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960, *samt, för ekonomisk förening, hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter nämnda dag men före den 1 juli 1963.*

Vad i nästföregående stycke stadgas angående rätt att uttaga högst trettio procent av inbetalat belopp äger icke tillämpning i fråga om belopp, som enligt 20 § 2 mom. övertagits från annat företag.

När medel utbetalas *enligt 17 och 22 §§ eller övertagas från annat företag enligt 20 § 2 mom.*, skola tidiga-

(Nuvarande lydelse)

6 §.

Inbetalning av medel å konto för investering skall ske till *vederbörande* riksbankskontor. Vid *inbetalning* skola uppgivas företagens namn och adress samt det beskattningsår som inbetalningen avser ävensom det konto för investering varom fråga är. Avser inbetalning vid ett och samma tillfälle konto för investering i såväl skogsbruk som rörelse, skall angivas huru stor del av det inbetalta beloppet, som belöper på vardera kontot.

I av riksbanken lämnat bevis om insättning å konto för investering skall angivas, att, därest avtal om överlåtelse eller pantsättning av de insatta medlen träffas, detta skall anmälas till banken. Har riksbanken erhållit sådan anmälan, skall banken verkställa anteckning om det förhållande, som med anmälan avses, samt senast inom åtta dagar efter det anmälan som nyss sagts ingivits översända underrättelse om vad som förekommit till länsstyrelsen för att tillställas *vederbörande* taxeringsmyndighet.

7 §.

Riksbanken skall senast den 15 april under taxeringsåret till länsstyrelsen översända uppgifter angående de för beskattningsåret verkställda inbetalningarna å konto för investering. Å uppgiftshandling, som skall upprättas särskilt för varje företag, skola angivas företagens namn och adress samt det beskattningsår och det konto varå inbetalning skett ävensom det inbetalta beloppets storlek.

Har inbetalning för beskattningsåret skett efter den 15 april under taxeringsåret, skall uppgift som i

(Föreslagen lydelse)

6 §.

re inbetalta medel tagas i anspråk före senare insättningar.

Inbetalning av medel å konto för investering skall ske till riksbankskontor. *Medlen skola anses inbetalade den dag medlen kommit riksbanken tillhanda.* Vid *inbetalningen* skola uppgivas företagens namn och adress samt det beskattningsår som inbetalningen avser ävensom det konto för investering varom fråga är. Avser inbetalning vid ett och samma tillfälle konto för investering i såväl skogsbruk som rörelse, skall angivas huru stor del av det inbetalta beloppet som belöper på vardera kontot.

I av riksbanken lämnat bevis om insättning å konto för investering *eller om överföring från annat företagskonto enligt 20 § 2 mom.* skall angivas, att, därest avtal om överlåtelse eller pantsättning av de insatta *eller överförda* medlen träffas, detta skall anmälas till banken. Har riksbanken erhållit sådan anmälan, skall banken verkställa anteckning om det förhållande, som med anmälan avses, samt senast inom åtta dagar efter det anmälan som nyss sagts ingivits översända underrättelse om vad som förekommit *till arbetsmarknadsstyrelsen samt till länsstyrelsen* för att tillställas *vederbörande* taxeringsmyndighet.

7 §.

Riksbanken skall senast den 15 april under taxeringsåret till *arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelsen* översända uppgifter angående de för beskattningsåret verkställda inbetalningarna å konto för investering. Å uppgiftshandling, som skall upprättas särskilt för varje företag, skola angivas företagens namn och adress samt det beskattningsår och det konto varå inbetalning skett ävensom det inbetalta beloppets storlek.

Har inbetalning för beskattningsåret skett efter den 15 april under taxeringsåret, skall uppgift som i

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

första stycket sägs översändas till länsstyrelsen snarast möjligt och senast inom åtta dagar efter det inbetalningen ägt rum.

första stycket sägs översändas till *arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelsen* snarast möjligt och senast inom åtta dagar efter det inbetalningen ägt rum.

9 §.

1 m o m. Arbetsmarknadsstyrelsen äger besluta att investeringsfond under *visst eller vissa beskattningsår* och under villkor i övrigt, som läget å arbetsmarknaden påkallar, skall eller må tagas i anspråk för sitt ändamål.

Beslut, varom — — — vissa företag.

9 §.

1 m o m. *Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande*, arbetsmarknadsstyrelsen äger besluta att investeringsfond under *den tid* och under *de* villkor i övrigt, som läget å arbetsmarknaden påkallar, skall eller må tagas i anspråk för sitt ändamål.

Beslut, varom — — — vissa företag.

10 §.

Företag, som jämlikt 5 § andra stycket uttagit medel från konto för investering, skall det beskattningsår, varunder sådant uttag gjorts, av vederbörande investeringsfond för i 11 § angivet ändamål taga i anspråk ett så stort belopp att fyrtio procent därav eller, om *uttag sker* av medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, fyrtiosex procent därav motsvarar det från kontot uttagna beloppet.

10 §.

Företag, som jämlikt 5 § andra stycket uttagit medel från konto för investering, skall det beskattningsår, varunder sådant uttag gjorts, av vederbörande investeringsfond för i 11 § angivet ändamål taga i anspråk ett så stort belopp att fyrtio procent därav eller, om *aktiebolag uttagit* medel som inbetalats efter den 30 juni 1960 *eller ekonomisk förening uttagit medel som inbetalats efter nämnda dag men före den 1 juli 1963*, fyrtiosex procent därav motsvarar det från kontot uttagna beloppet.

11 §.

Tager företag jämlikt 9 eller 10 § investeringsfond i anspråk under visst beskattningsår, skall det ske för ändamål varom här nedan sägs:

investeringsfond för skogsbruk: för kostnader för arbeten avsedda att främja skogsbruket, såsom skogsodling och skogsdikning, röjning, hägnad, anläggande av flottleder och vägar, som huvudsakligen avse att direkt tjäna skogsbruket, ävensom uppförande och underhåll av för skogsbruket nödvändiga byggnader; samt

11 §.

Tager företag jämlikt 9 eller 10 § investeringsfond i anspråk under visst beskattningsår *och är icke fråga om fall varom stadgas i 12—14 §§*, skall det ske för ändamål varom här nedan sägs:

investeringsfond för skogsbruk: för kostnader *under beskattningsåret* för arbeten avsedda att främja skogsbruket, såsom skogsodling och skogsdikning, röjning, hägnad, anläggande *och underhåll* av flottleder och vägar, som huvudsakligen avse att direkt tjäna skogsbruket, ävensom uppförande och underhåll av för skogsbruket nödvändiga byggnader *så ock för bidrag till ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning här i riket*

(Nuvarande lydelse)

investeringsfond för rörelse:
 a) för avskrivning å byggnad, som ny-, till- eller ombyggt under beskattningsåret, med högst ett belopp motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för ny-, till- eller ombyggnaden, eller för bidrag under samma år till ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare utan ledande ställning hos företaget eller detta närstående företag, eller, såvitt angår företag som huvudsakligen bedriver industriell verksamhet, för kostnaderna för reparations- och andra underhållsarbeten under beskattningsåret å byggnad, som användes i rörelsen;

b) för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret eller, vad angår fartyg, anskaffats eller ombyggt under samma år, dock att beträffande ombyggnad av fartyg avskrivning må ske med högst ett belopp motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för ombyggnaden, ävensom för kostnader för reparation av fartyg;

c) för nedskrivning å lager av råvaror samt hel- och halvfabrikat med högst ett belopp, motsvarande kostnaderna under beskattningsåret för tillverkning eller anskaffning av dylika tillgångar, dock att lägre värdesättning å företagets varulager i dess helhet vid beskattningsårets utgång därigenom icke må godtagas än som enligt kommunalskattelagen är medgivet; samt

d) för kostnader för undersökningsarbete, förberedande arbete eller tillredningsarbete under beskattningsåret i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet.

Därest investeringsfond efter beslut enligt 9 § 1 eller 3 mom. fått tagas i anspråk under flera på varandra

(Föreslagen lydelse)

för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare utan ledande ställning hos företaget eller detta närstående företag; samt

investeringsfond för rörelse:
 a) för kostnader under beskattningsåret för reparations- och andra underhållsarbeten å här i riket belägen byggnad, som icke utgör lager-tillgång, eller för ny-, till- eller ombyggnad av sådan byggnad, så ock för bidrag till ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning här i riket för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare utan ledande ställning hos företaget eller detta närstående företag;

b) för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret och som, såvitt gäller andra tillgångar än transportmedel i internationell trafik, äro avsedda att nyttjas i här i riket bedriven verksamhet;

c) för kostnader under beskattningsåret för undersökningsarbete, förberedande arbete eller tillredningsarbete i gruva, stenbrott eller annan liknande fyndighet här i riket.

Därest investeringsfond efter beslut enligt 9 § 1 eller 3 mom. fått tagas i anspråk under flera på varandra föl-

(Nuvarande lydelse)

följande beskattningsår för ny-, till- eller ombyggnad eller för underhållsarbeten å byggnad *samt ifrågavarande arbeten pågått under flera av dessa år*, må företaget, under förutsättning att avdrag för kostnaderna under de tidigare åren icke redan skett, under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden eller för täckande av underhållskostnaden med högst ett belopp motsvarande de uppkomna kostnaderna under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om *ny- eller ombyggnad av fartyg*.

Kungl. Maj:t — — — riket tillverkar.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall iakttagas, att kostnad för anskaffning av begagnade inventarier icke må medräknas samt att, då fråga är om inventarier *eller varulager*, som av företaget förvärvats från rörelseidkare med vilken det är förbundet i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, anskaffningskostnaden må medräknas endast om tillgången tillverkats under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

12 §.

Kungl. Maj:t må meddela tillstånd för företag, som *verkställt avsättning till investeringsfond för rörelse, att taga fonden i anspråk för ändamål som avses med investeringsfond för skogsbruk, så ock eljest för investering i annan förvärvskälla än den, i vilken avsättning skett.*

(Föreslagen lydelse)

jande beskattningsår för ny-, till- eller ombyggnad eller för underhållsarbeten å byggnad *eller för fasta maskiner eller andra till byggnad hörande inventarier*, må företaget, under förutsättning att avdrag för kostnaderna under de tidigare åren icke redan skett, under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden *eller inventarierna* eller för täckande av underhållskostnader med högst ett belopp motsvarande de uppkomna kostnaderna under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om *anläggande och underhåll av flottleder och vägar*.

Kungl. Maj:t — — — riket tillverkar.

Vid tillämpning av bestämmelserna i första stycket skall iakttagas, att kostnad för anskaffning av begagnade inventarier icke må medräknas samt att, då fråga är om inventarier, som av företaget förvärvats från rörelseidkare med vilken det är förbundet i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, anskaffningskostnaden må medräknas endast om tillgången tillverkats under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

12 §.

Kungl. Maj:t *eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen* må, om särskilda skäl föreligga, meddela tillstånd för företag att taga investeringsfond för skogsbruk i anspråk för ändamål, som *avses med investeringsfond för rörelse, och att taga investeringsfond för rörelse i anspråk för ändamål, som avses med investeringsfond för skogsbruk, så ock eljest att, för ändamål som sägs i 11, 13 och 14 §§, taga investeringsfond i anspråk i annan förvärvskälla än den, i vilken avsättning skett. I fall som avses i 9 § 3 mom. och 11 § tredje stycket skall dock fråga som nu sagts alltid prövas av Kungl. Maj:t.*

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

13 §.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen må medgiva att investeringsfond för rörelse tages i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto. Till sådant konto överfört belopp skall återföras till beskattning senast vid taxeringen för det tredje beskattningsåret efter det, under vilket överföringen verkstälts. Kungl. Maj:t äger, om särskilda skäl föranleda det, medgiva att återföringen må ske först vid en senare tidpunkt. I sådant fall skall vid återföringen till beskattning upptagas jämväl ett belopp motsvarande viss, av Kungl. Maj:t bestämd andel av det återförda beloppet.

13 §.

Arbetsmarknadsstyrelsen må, om särskilda skäl därtill föreligga, medgiva att investeringsfond för rörelse tages i anspråk för *avskrivning av kostnader* för vägarbete, anordnande av vatten- och avloppsledningar, iordningställande i övrigt av tomtområde för bebyggelse samt liknande arbeten. I fall som avses i 9 § 3 mom. skall dock fråga som nu sagts prövas av Kungl. Maj:t.

14 §.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen må, om särskilda skäl därtill föreligga, medgiva att investeringsfond för rörelse tages i anspråk för kostnader för vägarbete, anordnande av vatten- och avloppsledningar, iordningställande i övrigt av tomtområde för bebyggelse samt liknande arbeten även som för iordningställande av markområde för sjöreglering och kraftverksbygge. I fall som avses i 9 § 3 mom. skall dock fråga som nu sagts alltid prövas av Kungl. Maj:t.

Har investeringsfond enligt vederbörligt beslut fått tagas i anspråk under flera på varandra följande beskattningsår för kostnader, som sägs i första stycket, skola bestämmelserna i 11 § andra stycket äga motsvarande tillämpning i fråga om sådana kostnader.

14 §.

För beskattningsår, under vilket medel avsatta till investeringsfond tagits i anspråk jämlikt denna förordning, må vid taxeringen avdrag för i 11 § *avsedd* avskrivning, *nedskrivning* eller kostnad eller för där angivet

15 §.

För beskattningsår, under vilket medel avsatta till investeringsfond tagits i anspråk jämlikt denna förordning, må vid taxeringen avdrag för avskrivning eller kostnad som avses i 11 § eller för där angivet bidrag med

(Nuvarande lydelse)

vet bidrag med belopp svarande mot fondens minskning ej ske, men skall, där medlen tagits i anspråk för *avskrivning eller nedskrivning*, så anses, som om den ifrågavarande tillgången i beskattningsavseende avskrivits *eller nedskrivits* med det i anspråk tagna beloppet.

15 §.

Företag, som tagit investeringsfond i anspråk jämlikt bestämmelserna i denna förordning utan att fråga är om fall som i 9 § 3 mom. eller 10 § sägs, må vid den för taxering till kommunal och statlig inkomstskatt verkställda inkomstberäkningen för beskattningsåret för den förvärvskälla, varom fråga är, åtnjuta ett extra avdrag (investeringsavdrag) med belopp motsvarande tio procent av vad sålunda tagits i anspråk.

16 §.

Om investeringsfond enligt av Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen meddelat beslut skall eller må tagas helt eller delvis i anspråk, äger företaget hos riksbanken, i den ordning nedan sägs, från konto för investering utfå fyrtio procent eller, om uttag sker av medel som inbetalats efter den 30 juni 1960, fyrtiosex pro-

(Föreslagen lydelse)

belopp svarande mot fondens minskning ej ske, men skall, där medlen tagits i anspråk för sådana kostnader som enligt kommunalskattelagens regler icke må avdragas annat än i form av årliga avdrag för värdeminskning å tillgången i fråga, så anses, som om den ifrågavarande tillgången i beskattningsavseende avskrivits med det i anspråk tagna beloppet.

16 §.

Företag, som under visst beskattningsår tagit investeringsfond i anspråk jämlikt bestämmelserna i denna förordning för ändamål som avses i 11 § må, utom i fall som sägs i 9 § 3 mom. och 10 §, åtnjuta ett extra avdrag vid inkomstberäkningen för den förvärvskälla, varom fråga är, (investeringsavdrag) med belopp motsvarande tio procent av vad sålunda tagits i anspråk.

Har investeringsfond enligt vederbörligt beslut tagits i anspråk för ändamål som avses i 13 §, äger företaget åtnjuta investeringsavdrag. Avdraget åtnjutes för det eller de beskattningsår, den beslutande myndigheten bestämmer. Investeringsavdrag som nu sagts skall motsvara tio procent av det belopp, varmed värdet av lagret ökat under beskattningsåret, dock högst tio procent av belopp som överförts till lagerinvesteringskonto. Medgives investeringsavdrag för mer än ett beskattningsår, må avdragen sammanlagt ej överstiga tio procent av till lagerinvesteringskonto överförda belopp.

17 §.

Beslutar Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen att investeringsfond skall eller må helt eller delvis tagas i anspråk, skall i beslutet angivas den tid, under vilken ianspråktagandet skall ske, samt, därest beslutet avser investering för visst ändamål, uppgift härom ävensom uppgift huruvida investeringsavdrag enligt

(Nuvarande lydelse)

cent av det belopp av investeringsfonden som i enlighet med beslutet skall eller må tagas i anspråk. Det ankommer på arbetsmarknadsstyrelsen att efter därom av företaget gjord framställning förordna om utbetalning som nyss sagts. Sedan utbetalning skett, skall riksbanken lämna underrättelse därom till arbetsmarknadsstyrelsen, med angivande av ej mindre företagets namn och adress samt det utbetalda beloppets storlek än även hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960, ävensom från vilket konto för investering uttag skett.

17 §.

Har arbetsmarknadsstyrelsen förordnat att investeringsfond skall tagas i anspråk av samtliga företag, företag av viss beskaffenhet eller ock visst eller vissa företag, åligger det arbetsmarknadsstyrelsen att lämna underrättelse därom dels till företaget varom fråga är, dels ock till länsstyrelsen för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet.

Har förordnats att investeringsfond må tagas i anspråk och har företag i anledning härav enligt 16 § uppburit medel från konto för investering, åligger det arbetsmarknadsstyrelsen, sedan styrelsen erhållit besked från riksbanken att utbetalning skett, att till länsstyrelsen, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet, lämna underrättelse om att investeringsfonden skall tagas i anspråk.

Underrättelse som enligt ovan ankommer på arbetsmarknadsstyrelsen skall innehålla uppgift om år för vilka investeringsfond skall tagas i anspråk samt, därest medgivandet avser investering för visst ändamål, uppgift härom ävensom uppgift huruvida investeringsavdrag enligt 15 § skall åtnjutas.

(Föreslagen lydelse)

16 § må åtnjutas. Beslutet skall tillställas, förutom det eller de företag varom fråga är, länsstyrelsen, för att överlämnas till vederbörande taxeringsmyndighet, samt riksbanken. Har beslut som nu sagts meddelats och är icke fråga om preliminärt beslut enligt 9 § 3 mom., äger företaget hos riksbanken från konto för investering utfå fyrtio procent eller, om aktiebolag uttager medel som inbetalats efter den 30 juni 1960 eller ekonomisk förening uttager medel som inbetalats efter nämnda dag men före den 1 juli 1963, fyrtiosex procent av det belopp av investeringsfonden som i enlighet med beslutet skall eller må tagas i anspråk.

Sedan utbetalning skett, skall riksbanken lämna underrättelse därom till arbetsmarknadsstyrelsen samt, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet, länsstyrelsen, med angivande av ej mindre företagets namn och adress samt det utbetalade beloppets storlek än även, för aktiebolag, hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960, och, för ekonomisk förening, hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter nämnda dag men före den 1 juli 1963, ävensom från vilket konto för investering uttag skett.

Har förordnats att investeringsfond må tagas i anspråk och har företag i anledning härav uppburit medel från konto för investering, skall mot de utbetalade medlen svarande investeringsfond tagas i anspråk i enlighet med beslutet.

(Nuvarande lydelse)

18 §.

Har företag för visst beskattningsår å konto för investering inbetalt mer än fyrtiosex procent av det belopp, vilket företaget avser att avsätta till investeringsfond eller för vilket vid taxeringen avdrag åtnjutits i enlighet med bestämmelserna i 3 §, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning av det till kontot för mycket inbetalta beloppet. Vid återbetalning som nu sagts skola, om insättningar verkställts vid olika tillfällen, tidigare för beskattningsåret gjorda inbetalningar tagas i anspråk före senare insättningar.

19 §.

Har investeringsfond tagits i anspråk utan tillstånd och är ej fråga om fall som i 10 § sägs eller har företag jämlikt 5 § andra stycket utfått medel från konto för investering utan att i sistnämnda fall investeringsfond i enlighet med bestämmelserna i 10 § tagits i anspråk eller skall investeringsfond *enligt sådan underrättelse som arbetsmarknadsstyrelsen enligt 17 § avlämnat* tagas i anspråk men har så ej skett under det eller de beskattningsår varom fråga är, skall investeringsfonden eller vederbörlig del därav omedelbart upptagas såsom skattepliktig intäkt i den förvärvskälla däri fondavsättningen gjorts. Därvid skall till beskattning upptagas jämväl ett belopp motsvarande en tiondel av vad som av investeringsfonden återförts.

Dürest fondavsättning återförts till beskattning, må företaget icke för beskattningsåret i fråga tillgodonjuta avdrag för ny avsättning till investeringsfond.

Vid den taxering, då återföringen sker, må varken nettointäkten eller den till kommunal inkomstskatt upp-

(Föreslagen lydelse)

18 §.

Har företag för visst beskattningsår å konto för investering inbetalt, *då fråga är om aktiebolag*, mer än fyrtiosex procent *och, då fråga är om ekonomisk förening eller sparbank*, mer än *fyrtio* procent av det belopp, vilket företaget avser att avsätta till investeringsfond eller för vilket vid taxeringen avdrag åtnjutits i enlighet med bestämmelserna i 3 §, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning av det till kontot för mycket inbetalta beloppet. Vid återbetalning som nu sagts skola, om insättningar verkställts vid olika tillfällen, tidigare för beskattningsåret gjorda inbetalningar tagas i anspråk före senare insättningar.

19 §.

Har investeringsfond tagits i anspråk utan tillstånd och är ej fråga om fall som i 10 § sägs eller har företag jämlikt 5 § andra stycket utfått medel från konto för investering utan att i sistnämnda fall investeringsfond i enlighet med bestämmelserna i 10 § tagits i anspråk eller skall investeringsfond *i enlighet med därom meddelat beslut* tagas i anspråk men har så ej skett under det eller de beskattningsår varom fråga är, skall investeringsfonden eller vederbörlig del därav omedelbart upptagas såsom skattepliktig intäkt i den förvärvskälla däri fondavsättningen gjorts. Därvid skall till beskattning upptagas jämväl ett belopp motsvarande en tiondel av vad som av investeringsfonden återförts. *Kungl. Maj:t må dock, om synnerliga skäl föreligga, medgiva att sistnämnda tillägg icke skall göras.*

Vid den taxering, då återföringen sker, må varken nettointäkten eller den till kommunal inkomstskatt upp-

(Nuvarande lydelse)

skattade inkomsten av den förvärvskälla, varom fråga är, bestämmas till lägre belopp än vad som enligt bestämmelserna i denna paragraf skall upptagas såsom skattepliktig intäkt.

20 §.

Har företag — — — likvidation fattats.

Har genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen den 14 september 1944 om aktiebolag eller 96 § 1 mom. lagen den 1 juni 1951 om ekonomiska föreningar företag uppgått i annat företag, skall investeringsfond hos det förra företaget, därest investeringsfonden icke enligt fjärde stycket övertagits av det senare företaget, återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder rättens tillstånd till fusionen registrerats. Därvid skall till beskattning upptagas jämväl ett belopp motsvarande en tiondel av vad som av investeringsfonden återförts.

Har investeringsfond återförts till beskattning i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf, skall därvid vad i 19 § tredje stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

(Föreslagen lydelse)

skattade inkomsten av den förvärvskälla, varom fråga är, bestämmas till lägre belopp än vad som enligt bestämmelserna i nästföregående stycke skall upptagas såsom skattepliktig intäkt, i förekommande fall minskat med belopp, varmed avdrag för ny avsättning till investeringsfond i förvärvskällan medgivits vid samma taxering.

20 §.

1 mom. Har företag — — — likvidation fattats.

Har förvärvskälla, vari avsättning till investeringsfond skett, avvecklats och har företaget icke trätt i likvidation, skall fonden, om den alltjämt kvarstår, återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder avvecklingen slutförts. Därvid skall så anses som om fonden nämnda år tagits i anspråk utan tillstånd. Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen må, om särskilda skäl föreligga, medgiva att fonden må bibehållas under viss tid. Efter utgången av denna tid skola kvarstående fondmedel återföras till beskattning i enlighet med vad nyss sagts.

Har genom fusion enligt 174 § 1 mom. lagen den 14 september 1944 om aktiebolag eller 96 § 1 mom. lagen den 1 juni 1951 om ekonomiska föreningar företag uppgått i annat företag, skall investeringsfond hos det förra företaget, därest investeringsfonden icke enligt femte stycket övertagits av det senare företaget, återföras till beskattning för det beskattningsår, varunder rättens tillstånd till fusionen registrerats. Därvid skall till beskattning upptagas jämväl ett belopp motsvarande en tiondel av vad som av investeringsfonden återförts.

Har investeringsfond återförts till beskattning i enlighet med bestämmelserna i detta moment, skall därvid vad i 19 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

(Nuvarande lydelse)

Vid sådan — — — i fråga.
 Har företag — — — riksbanken
 härom.

(Föreslagen lydelse)

Vid sådan — — — i fråga.
 Har företag — — — i riksbanken
 härom.

2 mom. Har svenskt aktiebolag i direkt ägo aktier motsvarande mer än nio tiondelar av aktiekapitalet i ett eller flera andra svenska aktiebolag, må Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen, om särskilda skäl föreligga, medgiva, att investeringsfond hos ett av bolagen helt eller delvis i beskattningsavseende övertages av ett annat av bolagen. I beslutet härom skall angivas, i vilken förvärvskälla hos det övertagande bolaget, som fonden skall anses avsatt.

Har det bolag, som önskar övertaga investeringsfond, icke förvärvskälla av samma inkomstslag som den, vari fonden avsatts, må fonden det oaktat kunna övertagas. Därvid skall så anses som om förvärvskällan i fråga hos det övertagande bolaget avvecklats under det beskattningsår då fonden övertagits. Beslut, som här avses, skall jämväl innehålla medgivande enligt 1 mom. andra stycket, att fonden må bibehållas under viss tid.

Har beslut om övertagande av investeringsfond meddelats, skall den myndighet, som meddelat beslutet, lämna underrättelse härom till länsstyrelsen, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet, samt riksbanken. Efter därom av det överlättande bolaget gjord framställning skall riksbanken överföra å konto för investering inestående medel svarande mot den investeringsfond, som skall övertagas, å ett motsvarande konto för investering för det övertagande bolaget. Om överförandet skall riksbanken lämna skriftlig underrättelse till de bolag, varom fråga är, och arbetsmarknadsstyrelsen ävensom till länsstyrelsen, för att tillställas vederbörande taxeringsmyndighet.

Har investeringsfond enligt vederbörligt beslut övertagits, skall så anses som om det övertagande bolaget verkställt avsättning till fonden och

(Nuvarande lydelse)

21 §.

Har avtal — — — investeringsfonden återförts.

Har investeringsfond återförts till beskattning i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf, skall därvid vad i 19 § andra och tredje styckena sågs äga motsvarande tillämpning.

22 §.

Har investeringsfond helt eller delvis återförts till beskattning, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning från vederbörligt konto för investering av ett belopp motsvarande fyrtio procent eller, om återbetalningen avser medel som *inbetalats* efter den 30 juni 1960, fyrtiosex procent av den återförda fondavsättningen i den mån medlen icke tidigare återgått till företaget. Förordnande som nu sagts må ej utan medgivande av vederbörande taxeringsintendent meddelas förrän taxeringen vunnit laga kraft.

23 §.

Har fastighet, å vilken med anlitan-
de av till investeringsfond avsatta medel företags ny-, till- eller ombyggnad, avyttrats inom tio år från utgången av det beskattningsår, varunder medlen tagits i anspråk, och föreliggande icke förutsättningar för beskattning av realisationsvinst, skall såsom skattepliktig intäkt upptagas vad som vid dylik avyttring må hava återbekommit av belopp, för vilka företaget tillgodonjutit avdrag enligt denna förordning. Motsvarande skall gälla då ersättning utfaller på grund av försäkring för skada å sådan fastighet samt skadan inträffat inom nyss angiven tid.

(Föreslagen lydelse)

*gjort inbetalning till riksbanken å tid då det överlåtande bolaget gjort av-
sättningen och inbetalningen i fråga.*

21 §.

Har avtal — — — investeringsfonden återförts.

Har investeringsfond återförts till beskattning i enlighet med bestämmelserna i denna paragraf, skall därvid vad i 19 § andra stycket sågs äga motsvarande tillämpning.

22 §.

Har investeringsfond helt eller delvis återförts till beskattning, skall länsstyrelsen, på framställning av företaget, förordna om återbetalning från vederbörligt konto för investering av ett belopp motsvarande fyrtio procent eller, om återbetalningen avser medel som *aktiebolag inbetalat* efter den 30 juni 1960 eller som *ekonomisk förening inbetalat efter nämnda dag men före den 1 juli 1963*, fyrtiosex procent av den återförda fondavsättningen i den mån medlen icke tidigare återgått till företaget. Förordnande som nu sagts må ej utan medgivande av vederbörande taxeringsintendent meddelas förrän taxeringen vunnit laga kraft.

23 §.

Har investeringsfond tagits i anspråk för kostnad för ny-, till- eller ombyggnad eller grundförbättring av fastighet eller del därav och har fastigheten avyttrats inom tio år från utgången av det beskattningsår, varunder ianspråktagandet skett, skall såsom skattepliktig intäkt i den förvärvskälla i vilken fonden tagits i anspråk upptagas vad som vid dylik avyttring må hava återbekommit av belopp, för vilka företaget tillgodonjutit avdrag enligt denna förordning, i den mån det återbekomna beloppet icke ingår i skattepliktig realisationsvinst. Motsvarande skall gälla då ersättning utfaller på grund av försäkring för skada å sådan fastig-

(Nuvarande lydelse)

Vid beräkning — — — för värde-
minskning.

25 §.

Företag, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna förordning eller som jämlikt 20 § fjärde stycket övertagit sådan fond, är pliktigt att vid självdeklaration för det beskattningsår, då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår intill dess de avsatta eller övertagna medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt formulär, som fastställs av riksskattenämnden, rörande avsättning av medel till fonden samt fondens användning och avveckling. Vid allmän självdeklaration skall sådan uppgift fogas i tre exemplar.

Företag som nyss sagts är skyldigt att på anfordran till arbetsmarknadsstyrelsen lämna de uppgifter i fråga om fonden, som styrelsen anser erforderliga från arbetsmarknadssynpunkt.

28 §.

Hos arbetsmarknadsstyrelsen skall föras register över investeringsfonder.

30 §.

Atgärd av riksbanken enligt denna förordning ankommer på bankens huvudkontor i Stockholm såvitt avser företag som skall taxeras till statlig inkomstskatt i Stockholms stad eller län samt i övrigt på bankens avdelningskontor i residensstaden i det län, där vederbörandes hemortskommun är belägen.

(Föreslagen lydelse)

het samt skadan inträffat inom nyss
angiven tid.

Vid beräkning — — — för värde-
minskning.

25 §.

Företag, som gjort avsättning till investeringsfond enligt denna förordning eller som jämlikt 20 § 1 mom. femte stycket eller 20 § 2 mom. övertagit sådan fond, är pliktigt att vid självdeklaration för det beskattningsår, då avsättningen eller övertagandet ägt rum, ävensom för varje påföljande beskattningsår intill dess de avsatta eller övertagna medlen avförts ur fonden, foga uppgift enligt formulär, som fastställs av riksskattenämnden, rörande avsättning av medel till fonden samt fondens användning och avveckling. Vid allmän självdeklaration skall sådan uppgift fogas i tre exemplar.

Företag som nyss sagts är skyldigt att på anfordran till arbetsmarknadsstyrelsen lämna de uppgifter i fråga om fonden och fondens ianspråktagande samt planläggningen härför, vilka styrelsen anser erforderliga från arbetsmarknadssynpunkt.

28 §.

Hos arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelse skall föras register över investeringsfonder.

30 §.

Hos riksbankens huvudkontor i Stockholm skall föras register över samtliga konton för investering.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Anvisningar

till 1 §.

Företag, som — — — bokföringsmässiga grunder.

till 3 §.

Med bruttointäkt — — — denna förordning.

Med årsvinst förstås årsvinsten enligt vederbörligen fastställd balansräkning efter avdrag av avskrivningar, tantiemer m. fl. poster, vilka rätteligen äro att hänföra till omkostnader i rörelsen — jämväl om de formellt utgått av vinstmedel — men utan avdrag för avsättning till reservfond, skuldregleringsfond, dispositionsfond, investeringsfond m. fl. fonder, donationer o. d. *Avdrag skall icke ske för allmänna svenska skatter vare sig de erlagts preliminärt eller icke.*

Har inbetalning å något i 3 § *andra* stycket omförmålt konto verkställts med lägre belopp än som svarar mot fyrtiosex procent av fondavsättningen, skall avdrag medgivas med ett så stort belopp att fyrtiosex procent därav motsvarar det inbetalta beloppet.

till 11 §.

Investeringsfond *för rörelse* må tagas i anspråk för bidrag till bestridande av kostnader för ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare, som i

till 1 §.

Sparbank må i balansräkningen upptaga investeringsfond under benämningen investeringskonto.

Företag, som — — — bokföringsmässiga grunder.

till 3 §.

Med bruttointäkt — — — denna förordning.

Med årsvinst förstås årsvinsten enligt vederbörligen fastställd balansräkning efter avdrag av avskrivningar, tantiemer m. fl. poster, vilka rätteligen äro att hänföra till omkostnader i rörelsen — jämväl om de formellt utgått av vinstmedel — men utan avdrag för avsättning till reservfond, skuldregleringsfond, dispositionsfond, investeringsfond m. fl. fonder, donationer o. d. *Vid årsvinstens beräkning skall avdrag icke ske för erlagda eller beräknade allmänna svenska skatter. I årsvinsten skall icke inräknas restituerade sådana skatter och icke heller belopp, som återförts från lagerinvesteringskonto.*

Har investeringsfond enligt 20 § 2 mom. övertagits av annat bolag, skall med årsvinst förstås den årsvinst, som skulle hava redovisats om dylikt övertagande icke skett.

Har inbetalning å något i 3 § *tredje* stycket omförmålt konto verkställts med lägre belopp än som svarar mot, *för aktiebolag, fyrtiosex procent och, för ekonomisk förening eller sparbank, fyrtio procent* av fondavsättningen, skall avdrag medgivas med ett så stort belopp att fyrtiosex respektive *fyrtio* procent därav motsvarar det inbetalta beloppet.

till 11 §.

Investeringsfond må tagas i anspråk för bidrag till bestridande av kostnader för ny-, till- eller ombyggnad av bostad eller välfärdsanläggning för arbetstagare eller förutvarande arbetstagare, som i 11 § avses,

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

11 § avses, vare sig bidraget lämnas direkt till arbetstagaren eller den förutvarande arbetstagaren eller till förening eller annan sammanslutning, bildad huvudsakligen av personal hos det ifrågavarande företaget eller detta närstående företag eller till sådant närstående företag vars huvudsakliga uppgift är att uppföra och tillhandahålla bostäder eller välfärdsanläggningar åt personal, som nyss sagts.

Med arbetstagare — — — angivna ändamål.

Har kostnaden — — — egna medel.

vare sig bidraget lämnas direkt till arbetstagaren eller den förutvarande arbetstagaren eller till förening eller annan sammanslutning, bildad huvudsakligen av personal hos det ifrågavarande företaget eller detta närstående företag eller till sådant närstående företag vars huvudsakliga uppgift är att uppföra och tillhandahålla bostäder eller välfärdsanläggningar åt personal, som nyss sagts.

Med arbetstagare — — — angivna ändamål.

Har kostnaden — — — egna medel.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1963. I samband med ikraftträdandet skall följande iakttagas.

1. Äldre bestämmelser skola tillämpas, då fond tagits i anspråk enligt beslut som meddelats före den 1 juli 1963.

2. Investeringsfond för rörelse enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256), som avsatts under beskattningsår för vilket taxering i första instans ägt rum år 1963 eller tidigare, må jämlikt 10 § eller jämlikt vederbörligt beslut tagas i anspråk jämväl för i 11 § första stycket vid b) och c) i tidigare lydelse angivna ändamål. I fråga om ny- eller ombyggnad av fartyg och i fråga om nedskrivning å lager skola därvid bestämmelserna i 11 § andra och fjärde styckena i tidigare lydelse alltjämt gälla.

3. Har företag vid ikraftträdandet av denna förordning investeringsfond enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) eller konjunkturinvesteringsfond eller investeringsfond enligt äldre förordningar, vilken avsatts i förvärvskälla som sedermera avvecklats, skall fonden återföras till beskattning vid taxeringen för det beskattningsår, då denna förordning träder i kraft. Därvid skall så anses som om fonden nämnda beskattningsår tagits i anspråk utan tillstånd. Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadsstyrelsen må, om särskilda skäl föreligga, medgiva att fonden må bibehållas under viss tid. Efter utgången av denna tid skola kvarstående fondmedel återföras till beskattning i enlighet med vad nyss sagts.

4. I stället för vad som stadgas i punkt 1 av övergångsbestämmelserna till förordningen den 3 april 1959 (nr 69) skall, beträffande sådan konjunkturinvesteringsfond och investeringsfond, som bildats före ikraftträdandet av förordningen den 27 maj 1955 (nr 256), gälla

att fonden efter tillstånd av Kungl. Maj:t eller, om Kungl. Maj:t så förordnat, av arbetsmarknadsstyrelsen må tagas i anspråk för ändamål, som avses med investeringsfond för skogsbruk enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) i lydelse enligt denna förordning, så ock eljest för investering i annan förvärvskälla än den i vilken avsättning skett,

att bestämmelserna i 9 § 3 mom., 11 § andra stycket och 14 § andra stycket förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) i lydelse enligt denna förordning skola äga motsvarande tillämpning,

att bestämmelserna i 16 § första stycket, 17 § första stycket, 20 § 1 mom.

andra stycket samt 20 § 2 mom. förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) i deras lydelse enligt denna förordning skola i tillämpliga delar gälla,

att fond för byggnader får tagas i anspråk för samliga i 11 § första stycket vid a) förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) i lydelse enligt denna förordning angivna ändamål, samt

att befogenhet, som enligt bestämmelserna i 7 § förordningen den 2 maj 1947 (nr 174) tillkommer Kungl. Maj:t, må, utom i fall som avses i 9 § 3 mom. förordningen den 27 maj 1955 (nr 256), efter Kungl. Maj:ts förordnande, tillkomma arbetsmarknadsstyrelsen.

5. Denna förordning skall icke äga tillämpning i fråga om 1963 års taxering eller i fråga om eftertaxering för år 1963 och tidigare år.

Förslag

till

Förordning

om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen

Härigenom förordnas som följer.

1 §.

Kungl. Maj:t äger, om läget å arbetsmarknaden påkallar det, besluta, att skattskyldig, som under viss tid anskaffar maskiner och andra döda inventarier med en beräknad varaktighetstid av mer än tre år avsedda för stadigvarande bruk i den skattskyldiges rörelse, jordbruk eller skogsbruk eller tecknar kontrakt om leverans av sådana tillgångar, må under de förutsättningar, som angivas i beslutet, vid taxeringen till statlig och kommunal inkomstskatt åtnjuta avdrag för extra avskrivning ävensom särskilt investeringsavdrag enligt 2—4 §§. Beslut som nu sagts skall gälla alla skattskyldiga eller ock skattskyldiga som driva verksamhet inom viss del av landet.

Beslut, som sägs i första stycket, må icke avse begagnad tillgång och ej heller tillgång, som den skattskyldige själv tillverkat, om tillverkningen påbörjats före den i beslutet angivna tiden. Vidare må inventarier, som förvärfvas från någon, med vilken den skattskyldige är i väsentlig ekonomisk intressegemenskap, omfattas av beslutet endast om tillgången tillverkats eller skall tillverkas av säljaren och tillverkningen icke påbörjats före den i beslutet angivna tiden. I övrigt må beslutet omfatta alla slag av inventarier, inklusive fasta maskiner och andra till byggnad hörande inventarier för vilka särskilt maskinvärde bör redovisas vid fastighetstaxeringen, men må även begränsas till inventarier av visst slag eller av viss beskaffenhet. Med anskaffning och beställning av nya inventarier må jämföras ombyggnad av inventarier samt kontrakt om dylika arbeten ävensom, såvitt gäller särskilt investeringsavdrag, reparation av fartyg och andra transportmedel. Såsom anskaffningskostnad för tillgången skall därvid anses kostnaden för ombyggnaden eller reparationen.

2 §.

Avdrag för extra avskrivning må åtnjutas endast om inkomsten av förvärvskällan beräknats enligt bokföringsmässiga grunder. Avdraget må för

viss tillgång icke överstiga sammanlagt 30 procent av anskaffningskostnaden eller, om den skattskyldige själv tillverkat densamma eller utfört ombyggnaden, den kostnad som nedlagts å tillgången under den i Kungl. Maj:ts beslut angivna tiden eller, om tillgången levererats efter nämnda tid, det kontraherade priset, därest detta är lägre.

Den extra avskrivningen skall, då fråga är om levererad tillgång, anses utgöra sådant avdrag för överpris, som avses i punkt 3 c sista stycket och punkt 4 fjärde stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen. I fråga om kontraherad, ej levererad tillgång, är den extra avskrivningen att anse som sådan nedskrivning av värdet, som omförmäles i punkt 1 tolfte stycket av anvisningarna till 41 § kommunalskattelagen. Den extra avskrivningen skall medgivas utöver det överprisavdrag eller den nedskrivning som eljest skulle hava godkänts.

Vid tillämpning av bestämmelserna i punkt 4 sjätte stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen skall som anskaffningsvärde för tillgång, för vilken avdrag för extra avskrivning kunnat erhållas om bestämmelserna i andra stycket nämnda anvisningspunkt tillämpats, anses den verkliga kostnaden minskad med ett belopp motsvarande sådan avskrivning.

3 §.

Särskilt investeringsavdrag skall utgöra 10 procent av anskaffningskostnaden för den tillgång varom fråga är eller, om den skattskyldige själv tillverkat densamma eller utfört ombyggnaden eller reparationen, den kostnad som nedlagts å tillgången under den i Kungl. Maj:ts beslut angivna tiden eller, om tillgången levererats efter nämnda tid, det kontraherade priset, därest detta är lägre. Avdraget skall åtnjutas vid inkomstberäkningen av förvärvskällan för det beskattningsår, varunder tillgången levererats eller ombyggt, eller, då fråga är om reparationskostnad, varunder kostnaden skolat avdragas såsom omkostnad.

4 §.

Har investeringsfond enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) eller äldre förordningar i enlighet med beslut av Kungl. Maj:t eller arbetsmarknadsstyrelsen tagits i anspråk med avseende å viss tillgång under tid, för vilken beslut enligt 1 § meddelats, må avdrag enligt denna förordning icke åtnjutas för tillgången i fråga.

5 §.

För tillämpningen av denna förordning erforderliga föreskrifter meddelas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1963.

Till utskottet har hänvisats följande i anledning av propositionen väckta motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 773 av herr *Gorthon m. fl.* och II: 940 av herr *Regnéll*, vari hemställts,

a) att riksdagen vid sin behandling av propositionen nr 159 måtte besluta, att 11 § första stycket b) i förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning gives

följande av investeringsfondsutredningen föreslagna lydelse: »för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret och som, såvitt gäller andra tillgångar än transportmedel i internationell trafik, äro avsedda att nyttjas i här i riket bedriven verksamhet, ävensom för kostnader under beskattningsåret för ombyggnad och reparation av fartyg och andra transportmedel»; samt

b) att riksdagen i samband med ovannämnda ändring måtte göra ett uttalande av innebörd att investeringsfond må tagas i anspråk för fartygsanskaffningar samt för ombyggnad och reparation av fartyg under samma tidsperioder och villkor, som rederiföretag äger rätt åtnjuta de särskilda förmåner i taxeringshänseende, vilka anges i 1 § förordningen om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxering;

II) de likalydande motionerna I: 774 av herr *Holmberg* och II: 939 av herr *Nilsson* i Svalöv *m. fl.*, vari hemställts,

a) att riksdagen måtte uttala, att enligt dess mening vid tillämpningen av förordningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning i första hand generella medgivanden till ianspråktagande av fondmedel bör lämnas samt att medgivanden, som begränsas till vissa branscher, visst eller vissa företag eller vissa områden, endast bör komma i fråga, om synnerligen starka skäl därtill föreligger;

b) att riksdagen måtte antaga det i propositionen nr 159 framlagda förslaget till förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämning med dels den ändringen, att de föreslagna ändringarna i 10, 18 och 22 §§ utgår, dels ock den ändringen att 3, 5, 13, 14 och 17 §§ ävensom punkt 1) av övergångsbestämmelserna erhåller den lydelse som nedan anges.

3 §.

Avdrag för — — — av årsvinsten.

Har till — — — av årsvinsten.

Avdrag enligt denna förordning må åtnjutas allenast därest ett belopp motsvarande fyrtiosex procent av den gjorda avsättningen inbetalats å särskilt konto (konto för investering i skogsbruk respektive i rörelse) i riksbanken.

(Se vidare anvisningarna.)

5 §.

Å konto — — — 22 §§ stadgas.

Sedan fem år förflutit från ingången av det kalenderår varunder inbetalningen verkstälts, äger företaget att efter uppsägning hos riksbanken uttaga högst trettio procent av det ursprungligen inbetalda beloppet eller, i förekommande fall, av vad därav återstår efter återbetalning enligt 18 §. Det belopp som sålunda ifrågakommer till uttag efter uppsägning skall minskas med vad som må hava återbetalats enligt 17 och 22 §§ eller överförs till annat företags konto för investering enligt 20 § 2 mom. Har uttag

efter uppsägning skett, åligger det riksbanken att lämna underrättelse där-
om till arbetsmarknadsstyrelsen samt, för att tillställas vederbörande taxe-
ringsmyndighet, länsstyrelsen. Särskild underrättelse skall lämnas för varje
i 3 § angivet konto från vilket uttag skett samt innehålla uppgift om företa-
gets namn och adress ävensom det uttagna beloppets storlek med angivande
jämväl av hur mycket av de uttagna medlen, som inbetalats efter den 30
juni 1960.

Vad i — — — annat företag.

När medel — — — senare insättningar.

13 §.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadssty-
relsen må medgiva att investeringsfond för rörelse, som avsatts efter den 30
juni 1963, tages i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto. Till så-
dant konto överfört belopp skall återföras till beskattning senast vid taxe-
ringen för det tredje beskattningsåret efter det, under vilket överföringen
verkstälts. Kungl. Maj:t äger, om särskilda skäl föranleda det, medgiva att
återföringen må ske först vid en senare tidpunkt. I sådant fall skall vid
återföringen till beskattning upptagas jämväl ett belopp motsvarande viss,
av Kungl. Maj:t bestämd andel av det återförda beloppet.

14 §.

Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts förordnande, arbetsmarknadssty-
relsen må, om särskilda skäl därtill föreligga, medgiva att investerings-
fond för rörelse tages i anspråk för kostnader för vägarbete, anordnande av
vatten- och avloppsledningar, iordningställande i övrigt av tomtområde för
bebyggelse samt liknande arbeten, samt eljest för anordningar avsedda att
motverka vatten- och luftföroreningar ävensom för iordningställande av
markområde för sjöreglering och kraftverksbygge. I fall som avses i 9 §
3 mom. skall dock fråga som nu sagts alltid prövas av Kungl. Maj:t.

Har investeringsfond — — — sådana kostnader.

17 §.

Beslutar Kungl. Maj:t — — — i anspråk.

Sedan utbetalning skett, skall riksbanken lämna underrättelse därom till
arbetsmarknadsstyrelsen samt, för att tillställas vederbörande taxerings-
myndighet, länsstyrelsen, med angivande av ej mindre företagets namn och
adress samt det utbetalade beloppets storlek än även hur mycket av de ut-
tagna medlen, som inbetalats efter den 30 juni 1960, ävensom från vilket
konto för investering uttag skett.

Har förordnats — — — med beslutet.

Denna förordning — — — följande iakttagas.

1) Äldre bestämmelser skola tillämpas, då fond tagits i anspråk enligt
beslut som meddelats före den 1 juli 1963; dock skall 19 § tillämpas i sin nya

lydelse, då fråga uppkommer om återföring av fond eller del av fond, vilken fått tagas i anspråk enligt sådant beslut.

2) Investeringsfond för — — — tidigare år.

3) att riksdagen måtte antaga det i proposition nr 159 framlagda förslaget till förordning om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen med den ändringen att 1 § erhåller följande lydelse.

1 §.

Kungl. Maj:t — — — 2—4 §§.

Beslut, som — — — eller reparationer.

III) de likalydande motionerna I: 775 av herr *Stefanson m. fl.* och II: 936 av herr *Enskog m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 159 måtte

a) besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådan utvidgning av lagstiftningen om investeringsfond för konjunkturutmätning, att denna lagstiftning blir tillämplig för alla företag — oavsett företagsform — som deklarerar sina inkomster enligt bokföringsmässiga grunder;

b) uttala att de föreslagna bestämmelserna avseende rätt för Kungl. Maj:t att medgiva de ifrågakvarande förordningarnas tillämpning i lokaliseringspolitiskt syfte antages som provisoriska i avvaktan på resultatet av 1959 års utredning angående näringslivets lokalisering; samt

c) i övrigt beakta vad i motionerna anförts;

IV) de likalydande motionerna I: 776 av herrarna *Sundin* och *Jonasson* samt II: 937 av herrarna *Fälldin* och *Börjesson* i Falköping, vari hemställts, att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 159 måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla

a) om skyndsamt utredning angående möjligheter till investeringskonto för fysiska personer med mot investeringsfunds-lagstiftningen svarande bestämmelser om medelsavsättning och investeringsavdrag i enlighet med vad i motionerna anförts;

b) om att Kungl. Maj:t efter prövning av kommitténs för näringslivets lokalisering kommande betänkande måtte framlägga förslag till förhöjda investeringsavdrag och andra skattelättnader, som kan finnas erforderliga för en aktiv lokaliseringspolitik; samt

c) om skyndsamt prövning angående vidgade möjligheter att använda investeringsfundsmedel för marknadsbearbetning i utlandet enligt motionernas syfte; ävensom

V) motionen II: 938 av herr *Henningsson m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen, vid sin behandling av proposition nr 159, måtte besluta att i den föreslagna 14 § investeringsfunds-förordningen intaga bestämmelse om att investeringsfond för rörelse får tagas i anspråk jämväl för kostnader för skadeförebyggande åtgärder i samband med sjöreglering och kraftverksbygge.

Till behandling i detta sammanhang har utskottet jämväl upptagit följande vid riksdagens början väckta, till bevillningsutskottet hänvisade motioner, nämligen

I) de likalydande motionerna I: 368 av herrar *Mattsson* och *Torsten Andersson* samt II: 439 av herrar *Nilsson* i Tvärålund och *Börjesson* i Falköping, vari hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning och förslag till riksdagen om sådana ändringar i förordningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning, att rätten till avsättningar till sådana fonder utsträckes även till andra företagsformer än aktiebolag och ekonomiska föreningar; ävensom

II) de likalydande motionerna I: 433 av herr *Hagberg m. fl.* och II: 531 av herr *Heckscher m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att Kungl. Maj:t måtte framlägga förslag senast till 1964 års riksdag om rätt för rörelseidkare resp. jordbrukare att vid inkomsttaxering åtnjuta avdrag för avsättning till självfinansieringsfond i huvudsaklig överensstämmelse med de riktlinjer, som uppdragits i de likalydande motionerna I: 431 och II: 526.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framställda yrkandena, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionerna I: 368, I: 773, I: 775, I: 776, II: 531 (jfr II: 526), II: 938 och II: 939.

Rörande motiveringen för de i propositionen framlagda förslagen hänvisar utskottet till ovannämnda statsrådsprotokoll. Redogörelsen härutinnan återfinnes under följande rubriker å nedan angivna sidor i propositionen, nämligen

I. Inledning, s. 20—22.

II. Historik och gällande rätt m. m., s. 23—31.

III. Investeringsfondslagstiftningens hittillsvarande användning, s. 32—36.

IV. Investeringsfrämjande skattelättnader, s. 37—64.

V. Ändringar i investeringsfondslagstiftningen, s. 64—147.

VI. Departementschefens hemställan, s. 147.

I anledning av propositionen har till utskottet ingivits en skrivelse från *Sveriges industriförbund*, vari hemställts om viss ändring av övergångsbestämmelserna såvitt angår förslaget beträffande investeringsfonderna för konjunkturutjämning.

Motionerna

I motionerna I: 368 och II: 439 erinras om gällande bestämmelser beträffande investeringsfonder för konjunkturutjämning, som endast är tillämpliga för svenska aktiebolag och svenska ekonomiska föreningar. Dessa rättssubjekt har på så sätt erhållit en förmånsställning i jämförelse med företag

med annan juridisk form. Näringspolitiken bör principiellt utformas så, att alla företag oavsett juridisk form kan konkurrera på lika villkor. Även för rörelseidkare, som är fysiska personer, föreligger behov av att få göra avsättning till investeringsfond. Enligt motionärernas mening bör förordningen om investeringsfonder därför ändras så att det blir möjligt även för företag som drives i annan form än aktiebolag eller ekonomisk förening att göra avsättningar till investeringsfond på samma villkor. Den nuvarande lagstiftningen innebär en diskriminering av små och medelstora företag, vilka i regel drives som handelsbolag eller enskild firma.

Motionerna I: 433 och II: 531 hänvisar beträffande motiveringen till motionerna I: 431 och II: 526. Däri framhålles att särskilt företag som drives av fysiska personer under enskild firma genom beskattningsreglerna har otillräckligt utrymme för självfinansiering. Sådana företag har inte samma möjligheter som aktiebolag och ekonomiska föreningar till skattefri fondering. De saknar rätt att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning till investeringsfond. De har inte heller rätt till avdrag för avsättning till pensionsstiftelse med bibehållande av medlen i rörelsen. Ofta har dylika företag till följd av bristande tillgång på rörelsekapital en blygsam lagerhållning och kan därför inte tillgodogöra sig möjligheterna att genom nedskrivning av lagervärden skapa dolda reserver. Utrustningen med maskiner och inventarier ger också otillräcklig utgångspunkt för självfinansiering genom avskrivning. En lämplig utväg att underlätta självfinansieringen och kapitalbildningen i den här berörda företagarkategorien skulle vara införandet av bestämmelser, som medger avdrag vid inkomsttaxeringen för avsättning till självfinansieringsfond, vilken öppet redovisas i bokföringen. Sådant avdrag skulle förslagsvis årligen kunna ske med upp till 10 procent av årsvinsten och upp till 5 000 kr. per år, varjämte fondens totala storlek kunde maximeras till exempelvis 50 000 kr. En tidsbegränsning av 10 år torde böra föreskrivas för fondavsättnings återförande till beskattning, varvid reglerna för ackumulerad inkomst torde böra tillämpas.

I *motionerna I: 773 och II: 940* framhålles bl. a. att propositionens förslag beträffande investeringsfonder för konjunkturutjämning innebär en betänklig försämring för rederiföretagen. Sålunda skall bland annat rederiföretag, enligt uttalande av departementschefen på sid. 124 i propositionen, fortsättningsvis äga begränsade möjligheter att taga fond i anspråk för investeringar i fartyg. Endast då särskilda omständigheter föreligger i det enskilda fallet, skall sådan fond få utnyttjas till annat än maskinanskaffningar, som har samband med byggande. Enligt förtydligande i propositionen avses med detta uttryck dels fasta maskiner och andra till byggnad hörande inventarier, dels maskinanskaffning i samband med nyetablering och utvidgning av verksamheten. Den sålunda föreslagna begränsningen, som inte kommit till uttryck i författningstexten, berör visserligen inte avsättning till sådan fond i och för sig men, därest fondens framtida användning begränsas på föreslaget sätt, kommer rederierna givetvis att förlora

intresset för dylika avsättningar. Detta kan antas inverka oförmånligt på de svenska varvens framtida sysselsättning, och ett avståndstagande från detta uttalande är därför befogat.

Den tekniska strukturomvandlingen i förening med det rådande världsöverskottet på tonnage har medfört en avvaktande hållning inom sjöfartsnäringen i fråga om nyinvesteringar. Varvskrisen måste med hänsyn till denna närings betydande överkapacitet beräknas bli långvarig. Vår möjlighet till bibehållen konkurrenskraft i framtiden är beroende av framsynt planering och tekniskt förstklassig och högmodern utrustning. I ett sådant läge förefaller det från de svenska rederiernas och de svenska varvens synpunkt också mindre välbetänkt att beskära den trygghet för framtida sysselsättning, som ligger i fortsatt möjlighet till förhandsavskrivning.

Mot denna bakgrund bör rederierna beredas valfrihet att antingen begagna de nya generella reglerna angående extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag eller att göra förtidsavskrivningar i form av avsättningar till fonder för konjunkturutjämning, vilka senare måste få utnyttjas på samma sätt som för närvarande.

Motionärerna i *motionerna I: 774* och *II: 939* befarar, såvitt angår investeringsfonderna, att ett slopande av den generella tillämpningen och en ökad selektiv användning av lagstiftningen kommer att leda till att företagens benägenhet att göra avsättningar minskar. Därmed skulle lagstiftningen väsentligt förlora sin betydelse av ett viktigt sysselsättningspolitiskt instrument. I princip bör därför — liksom hittills — i första hand generella medgivanden till fondernas ianspråktagande lämnas. Sådana olägenheter är, bl. a. från konkurrenssynpunkt, förenade med en begränsning av frisläppandet till vissa branscher eller vissa landsdelar att en sådan åtgärd endast undantagsvis bör ifrågakomma. Vad särskilt angår fondernas ianspråktagande i begränsat lokaliseringspolitiskt syfte anför motionärerna, att de s. k. avfolkningsregionerna inte gagnas genom förhastade och till sina verkningar oklara åtgärder. I propositionen ges inte några objektiva kriterier beträffande vad som skall anses utgöra »avfolkningsområde». Om samhället skall driva en aktivare lokaliseringspolitik är det nödvändigt att ha en klar målsättning. Det innebär bl. a. att man måste veta vilka områden som skall stödjas; härom råder för närvarande mycket delade meningar. Man måste också göra klart för sig vilka medel man vill använda för samhällets stöd och under vilka former detta skall ske. Dessa frågor övervägs för närvarande inom lokaliseringsutredningen. Starka skäl torde därför kunna anföras för att inte nu på skattelagstiftningens område tillgripa speciella åtgärder i lokaliseringspolitiskt syfte utan i stället avvakta den pågående utredningen.

Hittills har, påpekar motionärerna, arbetsmarknadsstyrelsen — ehuru formell möjlighet därtill föreligger — icke sökt tvinga företagen att ta investeringsfond i anspråk. Denna restriktiva tillämpning av lagstiftningen finner motionärerna helt riktigt och förutsätter att någon ändring i detta

hänseende inte kommer att ske. Den i lagtexten inskrivna möjligheten att tvinga företag att ta fonderna i anspråk bör användas endast i yttersta undantagsfall. Ett sådant tvångsmässigt åläggande skulle knappast främja sysselsättningen utan i regel endast få den effekten, att företaget återför medlen till beskattning. Att något sådant tvångsföreläggande inte bör tillgripas i lokaliseringssyfte är självklart.

Vidare erinras i motionerna om att det i propositionen föreslås att Kungl. Maj:t skall kunna medge företag, som under tider med avsättningssvårigheter fortsätter sin produktion, rätt att ta investeringsfond i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto. På detta område, där fråga är om kort-siktiga åtgärder, föreligger enligt motionärerna vissa risker för att konkurrerande företag kan bli olika behandlade, och det företag, som får använda fonderna till lageruppbyggnad, under ogynnsamma omständigheter kan komma att utöva ett sådant tryck på marknaden genom sin lagerhållning, att andra företag blir lidande. Motionärerna understryker därför departementschefens uttalande att stor försiktighet bör iakttas, innan tillstånd ges till överföring till lagerinvesteringskonto. För att företagen skall kunna få likvärdiga möjligheter yrkas i motionerna att hittills avsatta fondmedel, vilka kan förutsättas inte ha avsatts med sikte på lagerinvestering, inte får användas för överföring till lagerinvesteringskonto. De nya bestämmelserna bör således endast tillämpas i den mån företaget har gjort fondavsättningar efter den 1 juli 1963.

Motionärerna berör även utformningen av den föreslagna 14 § i investeringsfondsförordningen. Här regleras de fall då Kungl. Maj:t, om särskilda skäl därtill föreligger, kan medge att investeringsfond tas i anspråk för sådana kostnader, vilka eljest inte är avdragsgilla vid taxeringen. Redan nu är det möjligt att utnyttja investeringsfonder för vissa kostnader som ett företag har för motverkande av vatten- och luftföroreningar, nämligen då dessa kostnader hänför sig till byggnader och maskiner eller anordnande av vatten- och avloppsledningar. Åtgärder för motverkande av vatten- och avloppsföroreningar är ofta mycket lämpliga att vidta i ett läge då sysselsättningssvårigheter föreligger. Den nuvarande gränsdragningen mellan kostnader för maskiner, byggnader och ledningar, å ena sidan, och kostnader för arbeten å marken o. dyl., å andra sidan, medför emellertid praktiska olägenheter. Starka skäl föreligger därför enligt motionerna att införa en möjlighet att ta fondmedlen i anspråk för alla kostnader för investeringar av denna art.

Under den förflutna vintern har, framhålles vidare i motionerna, möjlighet förelegat för företagen att använda investeringsfonder till uppförande av byggnader. Enligt arbetsmarknadsstyrelsens beslut skulle fonderna få användas för byggnadsverksamhet under tiden den 1 juli 1962—den 30 april 1963. Sedermera har styrelsen möjliggjort utnyttjande av fonderna för fortsatta byggnadsarbeten under tiden den 1 november 1963—den 31 mars 1964. Emellertid har den stränga vintern medfört att åtskilliga byggnadsarbeten blivit så kraftigt försenade att de inte, som planerats, kunnat slutföras under

april månad. Kan ett företag inte uppskjuta den fortsatta byggnadsverksamheten till tiden efter den 1 november 1963 kommer företaget att delvis gå miste om de förmåner som lagstiftningen om konjunkturinvesteringsfonder erbjuder och som företaget kalkylerat med i samband med investeringsbeslutet. Därjämte drabbas företaget av vissa speciella påföljder, om företaget gjort större uttag av sina i riksbanken deponerade medel än som motsvarar de ianspråktaga fondmedlen. I sådant fall måste den del av fonden som motsvarar de för mycket uttagna medlen återföras till beskattning. Enligt gällande lagstiftning förlorar då företaget sin rätt att göra avsättning till investeringsfond under samma beskattningsår som det under vilket återföring skett. Vidare skall återförda medel bli föremål för effektiv beskattning. Slutligen utgår ett tioprocentigt tillägg för den del av fonden som återföres. Enligt övergångsbestämmelserna skall ändringarna träda i kraft den 1 juli 1963. Förordningen skall dock inte tillämpas beträffande medel som tagits i anspråk före nämnda dag. Det är inte helt klart hur övergångsbestämmelserna skall tolkas då det gäller återföring av fondmedlen. Enligt de förordade bestämmelserna skall förbudet mot ny avsättning slopas och kravet på effektiv beskattning inte längre upprätthållas. Motionärerna utgår emellertid ifrån att de nya reglerna i denna del kommer att tillämpas vid 1964 års taxering, även om återföring då sker av fondmedel som tagits i anspråk före den 1 juli 1963. Emellertid föreslås i propositionen också en rätt för Kungl. Maj:t att befria företag från utgörande av det nyssnämnda tillägget å 10 procent av återförda medel. Med den utformning övergångsbestämmelserna fått synes emellertid denna möjlighet inte kunna användas i förevarande fall. Motionärerna föreslår därför en sådan ändring av övergångsbestämmelserna att Kungl. Maj:t får befogenhet att medge befrielse från nämnda påföljder i de fall då byggnadsarbeten försenats på grund av den stränga vintern 1962—1963.

I *motionerna I: 775* och *II: 936* framhålles bl. a. att enighet torde råda om att beskattningsreglerna kan komma till användning som ett värdefullt komplement till andra åtgärder från samhällets sida att främja en lugn konjunkturutveckling. I och med att skattelagstiftningen i ökad utsträckning tillägges uppgifter att möta speciella situationer, ökar angelägenheten att tillse att avsteg inte göres från grundsatsen om likabehandling. Den konflikt mellan skilda målsättningar som här kan uppkomma berördes av riksdagen 1955. Riksdagen framhöll då att förordningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning i första hand borde avse generella medgivanden. Härigenom bereddes nämligen alla företag, som gjort fondavsättning, samma skatteförmån. Medgivanden för vissa branscher skulle endast komma i fråga undantagsvis, och vad slutligen angick individuella medgivanden borde viss försiktighet iakttagas, enär ett sådant medgivande kunde innebära ett indirekt ekonomiskt stöd som ett annat företag inom samma bransch, vilket jämväl gjort fondavsättning, ej erhöll.

Motionärerna hänvisar även till ett uttalande av riksskattenämnden i sam-

band med remissbehandlingen av investeringsfundsutredningens promemoria. Därvid underströk nämnden vikten av att lika fall behandlades lika och att förordningen alltså tillämpades så att större avsteg från principen om likformighet och rättvisa vid taxeringarna inte skedde än som från konjunktur- och arbetsmarknadspolitiska synpunkter var oundgängligen nödvändiga. Motionärerna förutsätter att riksdagen vid propositionens behandling gör ett uttalande av samma innehåll som riksskattenämnden.

Denna grundsats om skattemässig likabehandling föranleder vissa konkreta slutsatser från motionärernas sida i fråga om lagstiftningens utformning. Härutinnan må återges följande.

Det har framstått som en brist i den hittillsvarande lagstiftningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning att denna inte stått öppen för andra företag än sådana som drivs som juridisk person, d. v. s. huvudsakligen för aktiebolag. Företag som drivs som enskild firma har varit utestängda. Investeringsfundsutredningen har med åberopande av tekniska svårigheter ställt sig avvisande till en sådan reform. Finansministern har intagit samma negativa ståndpunkt. Vad som framkommit vid remissbehandlingen ger vid handen att fortsatta ansträngningar bör göras att lösa de tekniska problem som sammanhänger med att rätt till avsättning till investeringsfond medges också för andra företag än aktiebolag och ekonomisk förening. Motionärerna föreslår därför riksdagsskrivelse härom.

Det i propositionen framlagda förslaget om att de investeringsfrämjande åtgärderna skall kunna vid sin tillämpning begränsas till vissa delar av landet, betecknar ett nytt och lokaliseringspolitiskt inslag i skattelagstiftningen. Enligt de framlagda författningsförslagen skall det ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma för vilken del eller vilka delar av landet som bestämmelserna skall kunna tillämpas. Enda villkor för rätt för Kungl. Maj:t att medge regional tillämpning skall vara att läget på arbetsmarknaden påkallar det. Några andra regler för tillämpningen varigenom områdets avgränsning skulle kunna överensstämma med vissa i förordningen angivna, objektiva kriterier föreslås icke. Det är utan tvekan mindre tillfredsställande att förordningsförslagen i dessa delar saknar fasta kriterier för sin tillämpning. Enligt sina direktiv skall lokaliseringsutredningen förutsättningslöst undersöka olika möjligheter att påverka näringslivets lokalisering. En huvuduppgift för utredningen måste härvid bli att med fasta kriterier definiera områden, som skall komma i åtnjutande av samhälleligt lokaliseringsstöd. Det är enligt motionärernas mening lämpligt att de av departementschefen nu föreslagna bestämmelserna antages med uttryckligt angivande som provisoriska i avvaktan på lokaliseringsutredningens förslag.

Vad slutligen gäller det i propositionen framlagda förslaget om att utvidga användningen av investeringsfundsmedel till investering i lager kan en sådan anordning under vissa omständigheter vara användbar. Det är emellertid påfallande vilken grad av tveksamhet som förslaget mött under remissbehandlingen. Uppenbarligen torde den föreslagna utvidgningen enligt motionärernas uppfattning få en begränsad användning.

Motionärerna i *motionerna I: 776* och *II: 937* anser att det kan befaras att det i propositionen föreslagna investeringsavdraget på endast 10 procent av lagerökningens värde kommer att visa sig otillräckligt för den avsedda konjunkturstimulansen. Investeringsfundsutredningens förslag om ett investeringsavdrag på 20 procent var enligt ett flertal remissinstanser alltför litet med hänsyn till de stora kostnader, som är förenade med lagerhållning. Det torde, såsom det också förutskickats i propositionen, bli anledning att inom relativt snar framtid ompröva bestämmelserna, sedan vissa erfarenheter vunnits.

De föreslagna generella reglerna innebär en väsentlig förbättring för de progressivt beskattade företagargrupperna. Dessa kan härigenom tillföras ett 10-procentigt investeringsavdrag för maskininvesteringar motsvarande 10-procentavdraget enligt investeringsfunds lagstiftningen. Men fortfarande kvarstår en diskriminering av de mindre företagen. Någon motsvarighet till investeringsfunds lagstiftningens investeringsavdrag i fråga om byggnader och lagerökning står inte till förfogande för de mindre företagen. Inte heller torde dessa genom de föreslagna bestämmelserna kunna beredas möjlighet till sådant särskilt extra avdrag vid den statliga inkomsttaxeringen, som tillämpades för vinststeriliseringen vid 1961 och 1962 års taxeringar. Enligt motionärernas mening bör de beskattningsbestämmelser, som reglerar näringslivets förhållanden, inte favorisera vissa företagsformer och diskriminera andra. Bestämmelserna bör vara så utformade, att alla företag får i stort sett samma konkurrensmöjligheter. Det synes motionärerna därför nödvändigt att fysiska personer beredes så långt möjligt samma förmåner som investeringsfunds lagstiftningen ger aktiebolag och ekonomiska föreningar.

Den lösning, som motionärerna vill förorda, är att fysiska personer beredes möjligheter att avsätta medel på särskilt investeringskonto. De bestämmelser som gäller för skogskontot bör härvid kunna tjäna som riktmärke. Med ett sådant investeringskonto bör kunna förenas i stort sett de bestämmelser i fråga om medelsavsättning och investeringsavdrag, som gäller för investeringsfonderna. Ifrågavarande spörsmål bör skyndsamt utredas.

Av särskilt värde är uttalandet i propositionen om att investeringsfonderna och de generella reglerna skall kunna användas i lokaliseringspolitiskt syfte. Enligt propositionen skall det tioprocentiga investeringsavdraget gälla även för investeringar som har särskild lokaliseringspolitisk betydelse. Detta avdrag är enligt motionärernas mening otillräckligt för att en framgångsrik lokaliseringspolitik skall kunna föras inom områden som har bristande sysselsättningsmöjligheter. En höjning av investeringsavdraget med 10—15 procent synes i sådana fall vara erforderlig, i vissa fall till en ännu högre procentsats. För en framgångsrik lokaliseringspolitik torde det dessutom vara nödvändigt med skattelättnader för nystartade företag under en följd av år, exempelvis under de fem första åren.

Såväl investeringsfundsutredningen som departementschefen har avvisat en utvidgning av möjligheterna att använda investeringsfonderna för marknadsbearbetning i utlandet. En dylik exportfrämjande politik skulle utan

tvivel bli av stort värde inte minst för de många mindre företag, vilka arbetar som underleverantörer till exportindustrien. Investeringsfonderna synes med fördel kunna utnyttjas för marknadsbearbetning i utlandet. En mindre restriktiv utformning av ifrågavarande bestämmelser bör sålunda på nytt övervägas.

I *motionen II: 938* framhålles, att den föreslagna utökningen av användningsområdet för ianspråktagande av investeringsfonder synes vara snäv och bör utsträckas till att omfatta alla arbeten i samband med sjöregleringar och andra dämmningsarbeten. Vid sjöregleringar och kraftverksbyggen måste nämligen som regel även omfattande åtgärder vidtagas till förebyggande av skador. Dylika anordningar är huvudsakligen av sådan art, att de skattemässigt hänföres till grundförbättringar och inte till byggnader. I arbetsmarknadsmässigt hänseende är arbeten i samband med sjöregleringar synnerligen värdefulla för att utjämna ojämnheter i sysselsättningen, inte minst i skogs- och fjällbygderna i Norrland, där under en rätt lång övergångstid sysselsättningssvårigheter kan komma att uppstå på grund av ökad mekanisering inom skogsbruket. Som exempel på skadeförebyggande åtgärder nämnes avläggsplatser, tippbryggor, stensprängning, muddring m. m. I fråga om åtskilliga arbeten för förebyggande av skada gäller att det kan vara svårt att avgöra huruvida de bör hänföras till byggnader, i vilket fall ianspråktagande får ske enligt 11 §, eller till grundförbättring, då bestämmelserna i 14 § investeringsfonderordningen blir tillämpliga. För den tillståndsgivande myndigheten liksom för taxeringsmyndigheterna torde det därför innebära en fördel, om investeringsfonder får tas i anspråk för kostnader för alla slags åtgärder i samband med sjöregleringar och andra dämmningsarbeten.

Utskottets yttrande

I den förevarande propositionen föreslås på grundval av en av investeringsfundsutredningen upprättad promemoria vissa ändringar i lagstiftningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning i syfte att göra bestämmelserna till ett mera verksamt konjunkturpolitiskt medel. Enligt propositionens förslag skall sålunda investeringsfond under vissa förutsättningar få tas i anspråk för överföring till lagerinvesteringskonto, varigenom företag skall kunna fortsätta produktionen under tider med avsättningssvårigheter. Vidare skall investeringsfond efter särskilt medgivande kunna överföras mellan bolag inom en koncern. I syfte att stimulera ekonomiska föreningar till ökade fondavsättningar föreslås att dessas insättningsskyldighet i riksbanken sänkes från 46 till 40 procent av fondavsättningen. Förslaget upptar även bestämmelser som möjliggör befrielse — om synnerliga skäl föreligger — från det tioprocentiga tillägg som skall göras, då fond återföres till beskattning. Det förutsättes att fonderna under vissa förhållanden skall få användas i lokaliseringspolitiskt syfte.

I en särskild förordning framlägges vidare förslag till vissa generella regler om extra avskrivning å maskiner och inventarier samt särskilt investeringsavdrag i rörelse och jordbruk. Förslaget innebär att Kungl. Maj:t, om läget på arbetsmarknaden det påkallar, skall kunna besluta om dylika åtgärder. Bestämmelserna skall kunna användas även i lokaliseringspolitiskt syfte.

Vad särskilt angår maskininvesteringar förutsättes i propositionen att framtida investeringsfonder får tas i anspråk endast för maskinanskaffningar i samband med byggande. I övrigt bör stimulansen i fråga om sådana investeringar endast ges via den generella lagstiftningen, varigenom förmånerna i princip kan komma alla skattskyldiga till godo.

1955 års lagstiftning om investeringsfonder för konjunkturutjämning syftar till att genom vissa lättnader i beskattningen förmå företagen att under högkonjunkturer fondera vinstmedel för framtida investeringsändamål, varigenom en önskvärd utjämning åstadkommes i produktion och sysselsättning. Även om de erfarenheter, som hittills vunnits av lagstiftningen, är goda, har det likväl ansetts angeläget att komplettera bestämmelserna i syfte att uppnå en ur konjunktur- och arbetsmarknadspolitisk synpunkt bättre och mer samlad effekt av lagstiftningen.

Utskottet finner för sin del de förslag, som härutinnan framlagts i propositionen, väl ägnade att läggas till grund för lagstiftning på området och tillstyrker således i princip bifall till propositionen. I vissa hänseenden anser utskottet sig emellertid böra göra uttalanden och framlägga förslag till ändringar i de föreslagna bestämmelserna. Härtill återkommer utskottet i det följande.

Enligt gällande lagstiftning är möjligheterna att avsätta till investeringsfond för konjunkturutjämning begränsade till aktiebolag och ekonomiska föreningar. Frågan om utvidgning av denna avsättningsrätt även till fysiska personer har tagits upp till behandling av investeringsfondsutredningen, som funnit att nuvarande begränsning bör kvarstå. Departementschefen har beträffande denna fråga anfört, dels att möjligheten att avsätta till investeringsfond i regel har intet eller föga värde för de mindre företagen, dels att i regel endast de större företagen kan hålla sig med en investeringsplanering, som kan bli av betydelse från sysselsättningssynpunkt. I konjunkturpolitiskt hänseende finner departementschefen att relativt litet är att vinna på att avdragsrätten utsträcker till enskilda rörelseidkare samt handels- och kommanditbolag och förordar därför att investeringsfondslagstiftningen bibehålles för enbart företag med proportionell beskattning. För skattskyldiga med progressiv beskattning föreslås i stället ovan angivna generella regler om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag. Sistnämnda möjlighet skall jämväl stå de juridiska personerna till buds.

I de inbördes likalydande motionerna I: 368 och II: 439, I: 775 och II: 936 samt I: 776 och II: 937 har framförts yrkanden om prövning av och förslag

rörande tillämpning av fondlagstiftningen även för fysiska personer, antingen genom en utvidgning av gällande bestämmelser härom eller genom rätt till avsättning till investeringskonto enligt regler liknande dem som nu gäller för skogskonto. I motionerna I: 433 och II: 531 har yrkats rätt för främst enskilda rörelseidkare och jordbrukare att vid inkomsttaxeringen åtnjuta avdrag för avsättning till självfinansieringsfond. Till stöd för yrkandet i sistnämnda motioner har åberopats bl. a. de möjligheter, som aktiebolag och ekonomiska föreningar för närvarande har till avdrag för avsättning till investeringsfond.

Departementschefen har i propositionen ingående diskuterat frågan att öppna möjligheter även för de fysiska personerna att göra avsättningar till investeringsfonder för konjunkturutjämning. De skäl, som han därvid åberopat mot en sådan anordning, finner utskottet övertygande. Med hänsyn till den progressiva beskattningen för fysiska personer låter det sig inte göra att inpassa dem i nu gällande förordning. Särskilda bestämmelser i angivet syfte skulle för de fysiska personernas del leda till en lagstiftning av helt ny karaktär, i synnerhet som den knappast torde kunna åstadkommas utan sterilisering av hela det fonderade beloppet. Såsom departementschefen framhållit måste en sådan lagstiftning förses med komplicerade regler bl. a. om gottgörelse för överinsättning, om tidsbegränsning av fonderna och om efterbeskattning vid återföring till beskattning. Liknande svårigheter skulle uppkomma beträffande självfinansieringsfonder. Med hänsyn till det anförda anser utskottet sig inte kunna tillstyrka motionsyrkandena om inrättande av vare sig investerings- eller självfinansieringsfonder för fysiska personer. I sammanhanget bör, såsom ovan anförts, uppmärksammas att i regel endast de större och i viss utsträckning de medelstora företagen kan hålla sig med en sådan fortlöpande investeringsplanering att investeringarna kan igångsättas med kort varsel, när tillstånd meddelats att ta investeringsfond i anspråk. Dessa företag drives företrädesvis i aktiebolags- eller föreningsform. Enligt utskottets mening bör fondlagstiftningen därför bibehållas enbart för företag med proportionell beskattning. Härvid bör även beaktas de ökade förmåner som de föreslagna generella reglerna kommer att innebära för de progressivt beskattade rörelseidkarna och jordbrukarna.

Beträffande principerna för tillståndsgivningen i fråga om såväl de generella reglerna som investeringsfondslagstiftningen vill utskottet framhålla följande.

Vid tillkomsten av 1955 års förordning om investeringsfonder för konjunkturutjämning uttalades bl. a. att i första hand borde gälla att generell medgivande till ianspråktagande lämnades. Härigenom bereddes nämligen alla företag, som gjort fondavsättning, samma skatteförmån. Medgivande som begränsades till vissa branscher kunde dock undantagsvis vara påkallat. Vad slutligen angick individuella medgivanden borde viss försiktighet iakttagas, enär ett sådant medgivande kunde innebära ett indirekt ekonomiskt stöd, som ett annat företag inom samma bransch, vilket jämväl gjort

fondavsättning, ej erhöll. Å andra sidan kunde individuella medgivanden vara motiverade från arbetsmarknadssynpunkt. Det uttalades vidare att — om synnerligen starka skäl förelåg — det kunde ifrågakomma att taga investeringsfonderna i anspråk för vissa branscher eller för vissa områden.

I den förevarande propositionen ansluter sig departementschefen till ovan nämnda uttalande men understryker samtidigt att en selektiv användning av såväl investeringsfonder som generella avdrag bör kunna ske i lokaliseringspolitiskt hänseende. Det huvudsakliga syftet blir dock att förmå företagen att under tider med minskad sysselsättning öka sina investeringar i förhållande till vad eljest skulle bli fallet. Om man genom en selektiv prövning når en bättre effekt från sysselsättningssynpunkt än vid ett generellt frisläppande kan enligt departementschefen någon kritik inte riktas mot en sådan tillämpning av lagstiftningen. Det borde därför inte föreligga hinder att utnyttja de generella reglerna och investeringsfonderna för att ge ett indirekt stöd åt företagsamheten inom avfolkningsområden.

I motionerna I: 774 och II: 939 har hemställts om riksdagsuttalande att vid tillämpningen av förordningen om investeringsfonder generella medgivanden i första hand bör lämnas och att fonderna endast om synnerligen starka skäl föreligger bör få anlitas för vissa branscher, visst eller vissa företag eller vissa områden. Den föreslagna bestämmelsen i 1 § i förslaget om de generella reglerna, enligt vilken beslut skall gälla alla skattskyldiga eller ock skattskyldiga som driver verksamhet inom viss del av landet, bör enligt motionärernas mening utgå. I motionerna I: 775 och II: 936 har yrkats riksdagsuttalande av innebörd att bestämmelserna om lokaliseringspolitiken skall vara provisoriska i avvaktan på lokaliseringsutredningens förslag. Därjämte har i motionerna I: 776 och II: 937 hemställts om riksdagskrivelse med begäran att Kungl. Maj:t efter prövning av lokaliseringsutredningens betänkande måtte framlägga förslag till höjda investeringsavdrag och andra skattelättnader i lokaliseringspolitiskt syfte.

Utskottet ansluter sig till departementschefens uttalanden angående tillståndsgivningen. I enlighet med de i propositionen uppdragna riktlinjerna torde i förekommande fall även mera lokalt betonade sysselsättningsproblem kunna lösas. Utskottet förutsätter därvid att, i den mån så finnes påkallat, samordning sker mellan lokaliseringspolitiska åtgärder av olika slag. I detta sammanhang må framhållas att det ligger i sakens natur att ett dirigerande av investeringarna på sätt som inte ligger i linje med företagarnas intentioner, torde minska benägenheten för fondavsättningar, något som ligger varken i det allmännas eller i företagarnas intresse. Något tvång från det allmännas sida bör således inte förekomma.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat yrkandena i motionerna I: 774 och II: 939 samt I: 775 och II: 936, i vad avser lokaliseringspolitiska åtgärder. I anledning av yrkandet i motionerna I: 776 och II: 937 om höjda investeringsavdrag och andra skattelättnader i lokaliseringspolitiskt syfte vill utskottet framhålla, att motionärerna i detta hänseende inte anfört tillräckliga skäl för att man nu via beskattningen skulle ytterligare

främja lokaliseringspolitiska strävanden. I vart fall torde effekten av de i propositionen föreslagna åtgärderna få avvaktas. Härmed får sistnämnda motionsyrkande anses besvarat.

Vad angår beslutanderätten i fråga om investeringsfonderna föreslog investeringsfundsutredningen att densamma, såsom nu gäller, i allt väsentligt skulle ligga hos arbetsmarknadsstyrelsen. I sitt remissyttrande över utredningens promemoria tillstyrkte riksskattenämnden utredningens förslag men framhöll, att ju större befogenheter arbetsmarknadsmyndigheterna fick på ifrågavarande område, desto större blev risken för att lagstiftningen kom i konflikt med den för all beskattning grundläggande principen att taxeringarna skall i möjligaste måtto vara likformiga och rättvisa. Nämnden ville därför understryka vikten av att lika fall behandlades lika och att fondförordningen alltså tillämpades så att större avsteg från nämnda princip inte skedde än som från konjunktur- och arbetsmarknadspolitiska synpunkter var oundgängligen nödvändiga. Departementschefen föreslår att det bör ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra såväl när de generella reglerna skall tillämpas som när investeringsfonderna skall friges. Beslutanderätten beträffande investeringsfonderna skall dock i åtskilliga fall kunna delegeras på arbetsmarknadsstyrelsen. Detta innebär — framhåller departementschefen — inte någon större ändring i sak i förhållande till vad nu gäller, eftersom arbetsmarknadsstyrelsen hittills fattat sina beslut om frisläppande av investeringsfonderna i samråd med regeringen.

I motionerna I: 775 och II: 936 förutsätter motionärerna att riksdagen vid propositionens behandling gör ett uttalande av samma innehåll som riksskattenämnden.

Mot riksskattenämndens uttalande kan i och för sig någon erinran inte göras. Utskottet vill dock erinra om att uttalandet gjordes mot bakgrunden av vad investeringsfundsutredningen föreslagit i fråga om beslutanderätten. Såsom frågan lösts i propositionen torde tillräckliga garantier i detta hänseende föreligga. Enligt utskottets mening erfordras inte något särskilt riksdagsuttalande i denna del. Med det anförda får utskottet avstyrka motionerna härutinnan.

Efter dessa frågor av mera principiell karaktär övergår utskottet till att behandla vissa föreslagna ändringar i förordningen om investeringsfonder för konjunkturutjämning.

Såvitt angår maskininvesteringar bör enligt förslaget, såsom tidigare nämnts, investeringsfond i princip endast få tas i anspråk för investeringar i samband med byggande. Nu gällande bestämmelser om användning av fondmedel för anskaffning, ombyggnad och reparation av fartyg föreslås i samband därmed slopade, dock att äldre fonder skall få användas i enlighet med vad som nu gäller. För rederiernas del bör enligt förslaget borttagandet av möjligheten att avsätta till investeringsfond ersättas av rätt till initialavskrivning och särskilt investeringsavdrag enligt de generella reglerna.

I de likalydande motionerna I: 773 och II: 940 har yrkats att investerings-

fond även i fortsättningen skall få tas i anspråk för kostnader för anskaffande, ombyggnad och reparation av fartyg och andra transportmedel. Motionärerna önskar även ett uttalande av riksdagen att fond får tas i anspråk för fartygsanskaffningar samt för ombyggnad och reparation av fartyg under tid och villkor, som gäller för fartyg enligt 1 § i de generella reglerna. Motionärerna understryker att det med hänsyn till rederinäringens och varvsindustrins aktuella situation är angeläget att de generella reglerna och investeringsfondslagstiftningen kan komma till alternativ användning beträffande fartygen.

Vad motionärerna anfört finner utskottet i vissa hänseenden värt beaktande. Med hänsyn härtill och då investeringar i fartyg är av en storleksordning som i många fall överträffar byggnadsinvesteringarna finner utskottet starka skäl tala för att även framtida fondavsättningar bör få tas i anspråk för anskaffande, ombyggnad och reparation av fartyg. Utskottet vill därför förorda att nu gällande principer för tillståndsgivningen bibehålles såvitt avser fartyg. Investeringsfond bör även få tas i anspråk för investeringar i maskiner i hittills tillämpad omfattning. Med det anförda anser utskottet sig i huvudsak ha tillgodosett motionerna I: 773 och II: 940. Utskottets förslag härutinnan föranleder vissa ändringar i den föreslagna författningstexten.

Enligt gällande bestämmelser har Kungl. Maj:t, om särskilda skäl föreligger, möjlighet att medge företag, som driver rörelse i utlandet, att ta investeringsfond i anspråk för att främja avsättningen utomlands av varor, som företaget tillverkar här i riket. På denna punkt föreslås ingen ändring i propositionen.

I de likalydande motionerna I: 776 och II: 937 har hemställts om skyndsamt prövning av frågan om vidgade möjligheter att ta investeringsfundsmedel i anspråk för marknadsbearbetning i utlandet.

Departementschefen delar i denna fråga investeringsfundsutredningens uppfattning att stimulans av investeringar utomlands bör ges på annat sätt än genom investeringsfondslagstiftningen. Utskottet kan icke finna att motionärerna anfört några bärande skäl för en utvidgad användning av fondmedel för ifrågavarande ändamål. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna I: 776 och II: 937 i denna del.

Den föreslagna möjligheten att överföra medel från investeringsfond för rörelse till lagerinvesteringskonto är avsedd att stödja företag, som i tider av konjunktur nedgång fortsätter sin produktion trots avsättningssvårigheter.

I motionerna I: 774 och II: 939 har yrkats en sådan ändring i förslaget att endast investeringsfond för rörelse, som avsatts efter den 30 juni 1963, får tas i anspråk för sådan överföring. Beträffande äldre fonder har företagen nämligen icke haft anledning räkna med att medlen skulle tas i anspråk för dylika ändamål.

Den föreslagna användningen av investeringsfonderna kan komma att medföra vissa svårigheter i den praktiska tillämpningen. Som konjunkturinstitutet framhållit i sitt yttrande över investeringsfondsutredningens förslag torde svårigheterna framför allt bestå i att avgöra om en produktionsnedgång över huvud taget är konjunktur- eller strukturbetonad. Från annat håll har framförts att felbedömningar härutinnan kan medföra rubbningar i bestående konkurrensförhållanden. Såsom departementschefen uttryckligen framhållit är det här fråga om en försökslagstiftning och att instrumentet får användas med viss försiktighet. Utskottet vill ansluta sig till sistnämnda uttalande. Den försiktiga bedömningen bör även gälla i fråga om äldre fonder. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat förevarande yrkande i motionerna I: 774 och II: 939.

Enligt förslaget kan investeringsfond för rörelse, om särskilda skäl föreligger, få tas i anspråk för kostnader för vissa angivna ändamål av grundförbättrings natur. Exemplifieringen omfattar enligt förslaget även kostnader för iordningställande av markområde för sjöreglering och kraftverksbygge.

I motionerna I: 774 och II: 939 har yrkats att sådan investeringsfond bör få tas i anspråk för kostnader avsedda att motverka vatten- och luftföroreningar även i sådana fall som inte täckes av nu gällande bestämmelser. Därjämte har i motionen II: 938 hemställts att investeringsfond bör få tas i anspråk även för sådana kostnader för skadeförebyggande åtgärder i samband med sjöreglering och kraftverksbygge, som enligt motionärernas mening inte inrymmes i det föreliggande förslaget.

Utskottet vill i anledning härav framhålla, att i författningstexten endast angivits exempel på åtgärder av grundförbättrings natur. Det ankommer på de tillståndsgivande myndigheterna att med ledning av angivna exempel bedöma för vilka kostnader en fond bör få anlitas. Utskottet anser det inte möjligt att man genom en uppräknings exakt skulle kunna täcka alla varianter av uppkommande fall. Utskottet vill emellertid framhålla att man vid frågans bedömning får fästa avgörande vikt vid sysselsättningssynpunkterna och inte vid angelägenhetsgraden från andra synpunkter beträffande vidtagna arbeten. Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat yrkandena i motionerna I: 774 och II: 939 i här berörda del ävensom motionen II: 938.

I övergångsbestämmelserna föreslås under punkten 1, att äldre bestämmelser skall tillämpas, då fond tages i anspråk enligt beslut som meddelats före den 1 juli 1963.

I motionerna I: 774 och II: 939 erinras om att ändringarna i investeringsfondslagstiftningen enligt övergångsbestämmelserna skall träda i kraft den 1 juli 1963 och att de nya bestämmelserna inte skall tillämpas beträffande medel som tas i anspråk enligt beslut meddelat före nämnda dag. Motionärerna framhåller att det inte är helt klart hur övergångsbestämmelserna skall tolkas då det gäller återföring till beskattning av äldre fondmedel. Enligt de förordade bestämmelserna skall förbudet mot ny avsättning slopas. Motionärerna utgår ifrån att de nya reglerna i denna del kommer att tilläm-

pas vid 1964 års taxering, även om återföring sker av fondmedel som tagits i anspråk före den 1 juli 1963. Även i ett annat avseende kan övergångsbestämmelserna enligt motionärernas mening föranleda tveksamhet. I propositionen föreslås nämligen rätt för Kungl. Maj:t att befria företag från angivet tillägg å tio procent för den del av fond som återföres till beskattning. Med den utformning övergångsbestämmelserna erhållit torde — framhåller motionärerna — denna möjlighet inte kunna användas, då beslut om ianspråktagande meddelats före den 1 juli 1963. Motionärerna föreslår därför sådan ändring av övergångsbestämmelserna, att Kungl. Maj:t får befogenhet att medge befrielse från nämnda påföljder i de fall då byggnadsarbeten förseats av den stränga vintern 1962—1963.

Utskottet vill inte utesluta att tveksamhet kan uppkomma vid tolkningen av övergångsbestämmelserna i det hänseende som motionärerna här ovan angivit och anser sig därför böra tillstyrka föreliggande motioner i denna del.

De i propositionen framlagda förslag som inte närmare redovisats i detta betänkande, föranleder inte någon erinran från utskottets sida.

Utskottets hemställan

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 159 icke kunnat av riksdagen oförändrad bifallas ävensom i anledning av de inbördes likalydande motionerna I: 773 av herr Gorthon m. fl. och II: 940 av herr Regnéll samt I: 774 av herr Holmberg och II: 939 av herr Nilsson i Svalöv m. fl. — måtte antaga vid propositionen fogade förslag till

1) förordning angående ändring i förordningen den 27 maj 1955 (nr 256) om investeringsfonder för konjunkturutjämnning med de ändringar

dels att 11 § erhåller följande såsom *utskottets förslag* be-tecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag

11 §.

Tager företag — — — närstående företag;

b) för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under **beskattningsåret** och som, såvitt gäller andra tillgångar än transportme-

Utskottets förslag

11 §.

Tager företag — — — närstående företag;

b) för avskrivning å maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier, som anskaffats under beskattningsåret och som, såvitt gäller andra tillgångar än transportme-

Kungl. Maj:ts förslag

del i internationell trafik, äro avsedda att nyttjas i här i riket bedriven verksamhet.

c) för kostnader — — — i riket.

Därest investeringsfond efter beslut enligt 9 § 1 eller 3 mom. fått tagas i anspråk under flera på varandra följande beskattningsår för ny-, till- eller ombyggnad eller för underhållsarbeten å byggnad eller för fasta maskiner eller andra till byggnad hörande inventarier, må företaget, under förutsättning att avdrag för kostnaderna under de tidigare åren icke redan skett, under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden eller inventarierna eller för täckande av underhållskostnader med högst ett belopp motsvarande de uppkomna kostnaderna under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om anläggande och underhåll av flottleder och vägar.

Kungl. Maj:t — — — riket tillverkar.

Vid tillämpning — — — under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

dels ock att övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom *utskottets* förslag betecknade lydelse:

Kungl. Maj:ts förslag

Denna förordning — — — följande iakttagas.

1. Äldre bestämmelser skola tillämpas, då fond tagits i anspråk enligt beslut som meddelats före den 1 juli 1963.

Utskottets förslag

del i internationell trafik, äro avsedda att nyttjas i här i riket bedriven verksamhet, *ävensom för kostnader under beskattningsåret för ombyggnad och reparation av fartyg.*

c) för kostnader — — — i riket.

Därest investeringsfond efter beslut enligt 9 § 1 eller 3 mom. fått tagas i anspråk under flera på varandra följande beskattningsår för ny-, till- eller ombyggnad eller för underhållsarbeten å byggnad eller för fasta maskiner eller andra till byggnad hörande inventarier, må företaget, under förutsättning att avdrag för kostnaderna under de tidigare åren icke redan skett, under det sista året taga fonden i anspråk för avskrivning å byggnaden eller inventarierna eller för täckande av underhållskostnader med högst ett belopp motsvarande de uppkomna kostnaderna under de ifrågavarande åren. Vad nu sagts skall äga motsvarande tillämpning i fråga om *ny- eller ombyggnad av fartyg ävensom* anläggande och underhåll av flottleder och vägar.

Kungl. Maj:t — — — riket tillverkar.

Vid tillämpning — — — under beskattningsåret.

(Se vidare anvisningarna.)

Utskottets förslag

Denna förordning — — — följande iakttagas.

1. Äldre bestämmelser skola tillämpas, då fond tagits i anspråk enligt beslut som meddelats före den 1 juli 1963; *dock skola bestämmelserna i 19 § i dess nya lydelse tillämpas jäm-*

Kungl. Maj:ts förslag

Utskottets förslag

2. Investeringsfond för rörelse enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256), som avsatts under beskattningsår för vilket taxering i första instans ägt rum år 1963 eller tidigare, må jämlikt 10 § eller jämlikt vederbörligt beslut tagas i anspråk jämväl för i 11 § första stycket vid b) och c) i tidigare lydelse angivna ändamål. I fråga om *ny- eller ombyggnad av fartyg och i fråga om nedskrivning å lager skola därvid bestämmelserna i 11 § andra och fjärde styckena i tidigare lydelse alltjämt gälla.*

3. Har företag — — — nyss sagts.

4. I stället — — — tillkomma arbetsmarknadsstyrelsen.

5. Denna förordning — — — tidigare år.

väl, då fråga uppkommer om återföring till beskattning av fond eller del av fond, vilken fått tagas i anspråk enligt sådant beslut.

2. Investeringsfond för rörelse enligt förordningen den 27 maj 1955 (nr 256), som avsatts under beskattningsår för vilket taxering i första instans ägt rum år 1963 eller tidigare, må jämlikt 10 § eller jämlikt vederbörligt beslut tagas i anspråk jämväl för i 11 § första stycket vid b) och c) i tidigare lydelse angivna ändamål. I fråga om nedskrivning å lager skola därvid bestämmelserna i 11 § andra och fjärde styckena i tidigare lydelse alltjämt gälla.

3. Har företag — — — nyss sagts.

4. I stället — — — tillkomma arbetsmarknadsstyrelsen.

5. Denna förordning — — — tidigare år.

2) förordning om extra avskrivning och särskilt investeringsavdrag vid inkomsttaxeringen;

B) att följande motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 368 av herrar Mattsson och Torsten Andersson samt II: 439 av herrar Nilsson i Tvärålund och Börjesson i Falköping,

2) de likalydande motionerna I: 433 av herr Hagberg m. fl. och II: 531 av herr Heckscher m. fl.,

3) de likalydande motionerna I: 773 av herr Gorthon m. fl. och II: 940 av herr Regnéll,

4) de likalydande motionerna I: 774 av herr Holmberg och II: 939 av herr Nilsson i Svalöv m. fl.,

5) de likalydande motionerna I: 775 av herr Stefanson m. fl. och II: 936 av herr Enskog m. fl.,

6) de likalydande motionerna I: 776 av herrar Sundin och Jonasson samt II: 937 av herrar Fälldin och Börjesson i Falköping, ävensom

7) motionen II: 938 av herr Henningsson m. fl.,

mätte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad

utskottet ovan anfört och hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd.

Stockholm den 22 maj 1963

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar John Ericsson, Einar Eriksson, fröken Ranmark, herrar Stefanson, Wärnberg, Lundström, Gösta Jacobsson, Sundin, Nordenson och Paul Jansson; samt

från andra kammaren: herrar Brandt, Gustafson i Göteborg, Kärrlander*, Vigelsbo, Magnusson i Borås, Forsberg, Kristenson i Göteborg*, Larsson i Umeå, von Sydow och fru Skantz.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer

I) av herrar *Stefanson, Lundström, Gösta Jacobsson, Nordenson, Gustafson* i Göteborg, *Magnusson* i Borås, *Larsson* i Umeå och *von Sydow*, vilka — med åberopande av innehållet i förevarande motioner i vad avser yrkande om utredning rörande utvidgning av lagstiftningen om investeringsfonder för konjunkturutjämnning så att denna lagstiftning blir tillämplig för alla företag oavsett företagsform — ansett, att utskottet bort tillstyrka sådan utredning och att utskottet således bort hemställa,

att riksdagen — med bifall till de likalydande motionerna I: 775 av herr Stefanson m. fl. och II: 936 av herr Enskog m. fl. ävensom i anledning av de likalydande motionerna I: 776 av herrar Sundin och Jonasson samt II: 937 av herrar Fällin och Börjesson i Falköping, de likalydande motionerna I: 368 av herrar Mattsson och Torsten Andersson samt II: 439 av herrar Nilsson i Tvärålund och Börjesson i Falköping samt de likalydande motionerna I: 433 av herr Hagberg m. fl. och II: 531 av herr Heckscher m. fl. — måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan utvidgning av lagstiftningen om investeringsfonder för konjunkturutjämnning, att denna lagstiftning blir tillämplig för alla företag oavsett företagsform.

II) av herrar *Sundin* och *Vigelsbo*, vilka ansett,

dels att det stycke i utskottets yttrande, som på s. 32 börjar med orden »Departementschefen har» och slutar med orden »och jordbrukarna.», bort ha följande lydelse:

»De förevarande motionerna syftar till sådana beskattningsbestämmelser på ifrågavarande område, att alla företag kan få i stort sett samma konkurrensmöjligheter. Utskottet delar uppfattningen, att fysiska personer så långt möjligt bör beredas samma förmåner som investeringsfondslagstiftningen ger aktiebolag och ekonomiska föreningar. I såväl Norge som Danmark har fysiska personer möjligheter att göra avsättning till investeringsfonder. Motsvarande möjligheter bör kunna öppnas även för vårt lands vidkommande. Liksom för aktiebolag och ekonomiska föreningar måste det även för de mindre företagen anses vara ett primärt intresse, att de får möjligheter att bygga upp medel för olika investeringsändamål. I motionerna I: 776 och II: 937 har förordats, att fysiska personer skall få möjligheter att avsätta medel på särskilt investeringskonto i huvudsak enligt den metod som tillämpas för skogskontot. Med ett sådant investeringskonto bör kunna förenas i stort sett de bestämmelser i fråga om medelsavsättning och investeringsavdrag som gäller för investeringsfonderna. Dylika möjligheter för de enskilda rörelseidkarna och jordbrukarna måste tillmätas stor betydelse ur konjunkturpolitisk synpunkt och torde också tillgodose kravet på erforderlig enkelhet i tillämpningen. Utskottet tillstyrker motionsyrkandet om skyndsam utredning av ifrågavarande spörsmål.»

dels ock att utskottet bort hemställa,

att riksdagen — med bifall till de likalydande motionerna I: 776 av herrar Sundin och Jonasson samt II: 937 av herrar Fälldin och Börjesson i Falköping ävensom i anledning av de likalydande motionerna I: 368 av herrar Mattsson och Torsten Andersson samt II: 439 av herrar Nilsson i Tvärålund och Börjesson i Falköping, de likalydande motionerna I: 433 av herr Hagberg m. fl. och II: 531 av herr Heckscher m. fl. samt de likalydande motionerna I: 775 av herr Stefanson m. fl. och II: 936 av herr Enskog m. fl., såvitt nu är i fråga — måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam utredning angående möjligheter till investeringskonto för fysiska personer med mot investeringsfondslagstiftningen svarande bestämmelser om medelsavsättning och investeringsavdrag i enlighet med vad utskottet anfört.

III) av herrar *Gösta Jacobsson, Nordenson, Magnusson* i Borås och *von Sydow*, vilka — under åberopande av innehållet i de likalydande motionerna I: 431 av herr Hagberg m. fl. och II: 526 av herr Heckscher m. fl. — ansett, att utskottet bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 433 av herr Hagberg m. fl. och II: 531 av herr Heckscher m. fl. måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte framlägga förslag senast till 1964 års riksdag om rätt för rörelseidkare resp. jordbrukare att vid inkomst-

taxering åtnjuta avdrag för avsättning till självfinansieringsfond i huvudsaklig överensstämmelse med i motionerna uppdragna riktlinjer.

IV) av herrar *Sundin* och *Vigelsbo*, vilka ansett,

dels att den del av utskottets yttrande, som på s. 33 börjar med orden »Utskottet ansluter» och på s. 34 slutar med orden »anses besvarat.», bort ha följande lydelse:

»Utskottet anser sig kunna godtaga de i propositionen föreslagna principerna för tillståndsgivningen men vill understryka angelägenheten av att såväl investeringsfondslagstiftningen som de generella reglerna verkligen kommer till användning som instrument för en aktiv lokaliseringspolitik. Enligt propositionen skall det 10-procentiga investeringsavdraget gälla även för investeringar som har särskild lokaliseringpolitisk betydelse. Utskottet delar den i motionerna I: 776 och II: 937 uttalade meningen att såväl ett förhöjt investeringsavdrag som andra skattelättnader för nystartade och utvidgade företag är nödvändiga, om en framgångsrik lokaliseringspolitik skall kunna föras i områden som har bristande sysselsättningsmöjligheter.

Då den pågående utredningen rörande näringslivets lokalisering, som inom kort torde vara färdig med sitt arbete, kan förutsättas uppmärksamma de här berörda frågorna, bör det ankomma på Kungl. Maj:t att efter prövning av utredningens betänkande lägga fram förslag till förhöjt investeringsavdrag och andra skattelättnader, som kan finnas nödvändiga för en aktiv lokaliseringspolitik. Bestämmelserna bör därvid göras tillämpliga även för det av utskottet enligt ovan förordade investeringskontot för fysiska personer. Utskottet tillstyrker sålunda det förevarande yrkandet i motionerna I: 776 och II: 937.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat även yrkandena i motionerna I: 774 och II: 939 samt I: 775 och II: 936 i vad avser lokaliseringspolitiska åtgärder.»

dels ock att utskottet bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 776 av herrar *Sundin* och *Jonasson* samt II: 937 av herrar *Fälldin* och *Börjesson* i *Falköping* samt i anledning av de likalydande motionerna I: 775 av herr *Stefanson* m. fl. och II: 936 av herr *Enskog* m. fl. ävensom med avslag på de likalydande motionerna I: 774 av herr *Holmberg* och II: 939 av herr *Nilsson* i *Svalöv* m. fl., såvitt nu är i fråga, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om att Kungl. Maj:t efter prövning av kommitténs för näringslivets lokalisering aviserade betänkande måtte framlägga förslag till förhöjda investeringsavdrag och andra skattelättnader, som kan finnas erforderliga för en aktiv lokaliseringspolitik, i enlighet med vad utskottet anfört.

V) av herrar *Stefanson, Lundström, Gösta Jacobsson, Sundin, Nordenson, Gustafson* i Göteborg, *Vigelsbo, Magnusson* i Borås, *Larsson* i Umeå och *von Sydow*, vilka ansett,

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 35, som börjar med orden »Departementschefen delar» och slutar med orden »denna del.» bort ha följande lydelse:

»Enligt utskottets mening är det i hög grad önskvärt, att de företag som är inriktade på export stimuleras till ytterligare ansträngningar att öka sin avsättning utomlands. En exportfrämjande politik är av stort värde inte minst för de många mindre företag, som arbetar som underleverantörer till exportindustrin. Såsom redovisats av investeringsfondsutredningen har i norsk lagstiftning införts bestämmelser om skattefria fondavsättningar för bl. a. bearbetning av marknader i utlandet. Företag som ensamma eller tillsammans med andra arbetar med sikte på exportmarknaden kan härigenom lättare finansiera marknadsbearbetningen i den skärpta konkurrens, som förändringarna i marknadsförhållandena väntas medföra. Den svenska investeringsfondslagstiftningen är sålunda väsentligt mera restriktiv i nämnda avseende. Enligt utskottets mening bör investeringsfonderna i ökad utsträckning kunna utnyttjas för marknadsbearbetning i utlandet av företag ensamma eller tillsammans med andra. Utskottet tillstyrker alltså det förevarande motionsyrkandet.»

dels ock att utskottet bort hemställa,

att riksdagen med bifall till de likalydande motionerna I: 776 av herrar *Sundin* och *Jonasson* samt II: 937 av herrar *Fälldin* och *Börjesson* i Falköping, såvitt nu är i fråga, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsam prövning angående vidgade möjligheter att använda investeringsfundsmedel för marknadsbearbetning i utlandet i enlighet med vad utskottet ovan anfört.

Särskilt yttrande

av herrar *Stefanson, Lundström, Gösta Jacobsson, Nordenson, Gustafson* i Göteborg, *Magnusson* i Borås, *Larsson* i Umeå och *von Sydow*, vilka anfört följande:

»Investeringsfonderna skall enligt departementschefens förslag också kunna användas i lokaliseringpolitiskt syfte. Som bl. a. riksskattenämnden anfört innebär detta en ökad selektiv användning som kan komma att strida mot den för all beskattning grundläggande principen att taxeringarna i möjligaste mån skall vara likformiga och rättvisa. En ökad grad av selektivitet i tillståndsgivningen kan också enligt vår mening befaras rubba företagens förtroende för fondernas användbarhet och därmed minska deras benägenhet att göra avsättningar.

Vi vill dock icke motsätta oss att investeringsfonderna i särskilt angelägna fall användes för att främja sysselsättning i områden med arbetslöshet av mer bestående karaktär. Propositionen saknar emellertid fasta och entydiga kriterier för en sådan lokaliseringspolitisk användning. Detta problem behandlas av 1959 års kommitté för näringslivets lokalisering.

För att samhällets lokaliseringsstöd skall bli effektivt fordras att de olika åtgärder som ingår i detta utgör ett samlat program med fasta mål och objektiva och entydiga kriterier för de områden och regioner som skall kunna komma i fråga för detta stöd. När resultatet av utredningens arbete föreligger, vilket kan väntas före nästa års riksdag, bör enligt vår uppfattning principerna för tillämpningen av investeringsfondslagstiftningen i lokaliseringspolitiskt syfte omprövas av riksdagen. De i propositionen föreslagna åtgärderna får därför inte prejudicera en sådan prövning».